

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:

Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magy. Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:

Főszerkesztő és kiadásért felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Sallasi Zoltán az OMGE. szerkesztő-űtőháza.

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ „OMGE.” KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Közteleken.

1904. október 21. d. u. 4 órákor. Egyesületi tanács ülése.
" " 26. d. u. 4 órákor. Közgazdasági szakosztály ülése.
" " 29. d. u. 4 órákor. Műszaki bizottság ülése.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület **műszaki bizottságának**

1904. évi okt. hó 29-én (szombat) d. u. 4 órákor a „Közteleken” tartandó ülésére.

Tárgyak:

1. Jelentés a csikszeredai gépbemutató eredményéről.
2. Jelentés az Ivanits-féle gőzeke-kipróbálás eredményéről.
3. Motoros szántó gépverseney ügyének megvitatása.

Bolla Mihály s. k.,
biz. elnök.

Szállítási igazolványok kiállítása.

Az utóbbi időben oly igen nagy számban fordulnak hozzánk szállítási igazolványok kiállításáért, hogy ez igen nagy anyagi megterhelést okoz egyesületünknek.

Erre való tekintettel, egyesületi tanácsunk határozatából ezentul csak azon tagjaink részére fogunk szállítási igazolványokat kiállítani, akik azok kiállításáért és postaköltségeért darabonként 20 fillért bélyegeken beküldenek. Kérjük ennél fogva a szállítási igazolványok kiállításáért hozzánk forduló tisztelt tagjainkat, hogy levelükkel minden alkalommal minden kiállítandó igazolvány után darabonként 20 fillérnyi bélyeget beküldeni sziveskedjenek.

Ezen intézkedés október 15-én lép életbe.

Igazgató.

Magyarország vizierőinek felhasználása.

A vizierők iránti érdeklődés hazánkban csak legújabb keletű. Évtizedeken keresztül senki sem törődött azokkal, a milliókat érő vizierők kihasználására senki sem gondolt. A 90-es évek vége felé azonban megindult egy mozgalom, amelynek célja volt a hazai vizierőkben rejlő erőforrásokat megismerni. Ily körülmények között határozta el Darányi földművelésügyi miniszter, hogy Magyarország hegységeiből aláfutó, nagyvesű hegyi folyókban és patakokban rejlő természetes motorikus erőt összeírta. 1897 és 98-ban a Vág mellett és a Vágvidéken található lényegesebb fő- és mellékfolyások mentén folytat a munkálatait, de miután részletes felvétel vitetett keresztül, a felvétel tulhosszu ideig — valószínűleg 20 évig — tartott volna. E hosszú időtartam indította a kereskedelmi minisztert arra, hogy felkérje a földművelésügyi minisztert, hogy a részletes felvételeket egyelőre mellőzze s az általános felvételt indítsa meg. Ez meg is történt s az általános felvételek eredménye 1902-ben publikálva is lett.

Bár köztudomású volt, hogy Magyarország vizierőkben mérhetetlen gazdagsággal rendelkezik, mégis a kapott adatok a legvérmesebb reményeket is túlhaladták. Oly kincsesbánya került szemünk elé, amelyet kiaknázatlanul hagyni vétek. De álljanak itt a következő adatok.

A hegyi jellegű vízfolyások összes hosszán elméletileg mintegy 2.000.000 effektív lóerő volna fejleszhető a hajózhatóság felett és a hozzáférhetlenség alatt helyet foglaló régiók határain belül. Ezen 2 millió lóerő 60 fővígyeletben mintegy 7—8 ezer kilométer mentén oszlik meg.

A legtöbb lóerőt tartalmazták a következő vízvidékek:

	lóerő
1. Vág	mintegy 230,000
2. Sztrigy-Lapusnik	160,000
3. Felső-Tisza	158,000
4. Garam	140,000
5. Felső-Maros	130,000

	lóerő
6. Sebes	mintegy 107,000
7. Poprád	90,000
8. Temes	84,000
9. Szamosok	83,000
10. Aranyos	72,000
11. Dráva	70,000
12. Körösök	67,000

A földművelésügyi miniszterium vizirajzi osztályának jelentése továbbá így folytatja: „A fentiekben kívül azonban még számos folyószakasz van 50,000 lóerőn alul, amelyek éppen rövid hosszukon található nagyobb esésük és erejük folytán válnak különösen értékesek. Megállapítható azonkívül hegységeinkben 30—40 olyan szakasz is, ahol néhány kilométer hosszan 1000, vagy annál több lóerő is volna fejleszhető.”

Ezen rengeteg erőmennyiségből azonban csak nagyon kevés van felhasználva. Az eddig felhasznált mennyiségből az 1898. évben megéjtett gyáripari statisztika és felvétel nyújt tájékozódást. E szerint 1898-ban Magyarország területén 23,171 lóerő igénybevételével csak 855 olyan vizierővel dolgozó ipartelep volt, amelyek mindegyike legalább 20 embert foglalkoztatott. Ha ezen mennyiséghez hozzáadjuk még azon kisebb jelentőségű malmok, fűrészek, zuzók és egyéb vízművek által, amelyek száma körülbelül 16,000-re tehető, felhasznált 80,000 lóerőt, úgy az eddig felhasznált összes erőt 100,000 lóerőre tehetjük. 2 millióból tehát 100,000 van felhasználva, az összes vizierőknek tehát $\frac{1}{20}$ -ad része. De ha még tovább megyünk s ha föltételezzük, — mondja a földművelésügyi miniszterium jelentése — hogy a hegységeink számításba vehető régióiban létező mintegy 2 millió lóerőnek egy negyedrésze volna felhasználható, — az üzemből lévő 100,000 lóerő leszámítása után — arra a következtetésre jutunk, hogy a hegyi vizeinkben rejlő és értékesíthető természetes hajtóerőknek 80%-a hever parlagon.

Ezen adatokkal és feltevésekkel szemben azt hisszük, hogy jóval nagyobb összegre, mint félmillióra tehetjük a felhasználható lóerők számát, mert a félmillió lóerő levonása után

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V. ker., Alkotmány-utca 31. sz.

Gabona osztály. Vetőmag osztály. Gép osztály.
Erőtakarmány osztály. Gazdasági anyag osztály. Biztosítási osztály.
Tenyészállat osztály. Borgazdasági osztály. Díjszábsási osztály.

Alaptőke: 520,000 kor. Tartalékalap: 210,000 kor. Forgalmi visszatérítési alap: 80,000 korona. Tagok száma: 1023.

Prospectust ingyen és bérmentve küldünk!

Az 1904. évi őszi és téli

anyag- és gép-árjegyzékünk

megjelenik és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

== Egyéb idény-árjegyzékeink a következők: ==
Tavaszi és őszi mag-árjegyzék. — Tavaszi anyag- és gép-árjegyzék. —
Tavaszi szőlő- és kertmívelési árjegyzék. — Szüreti és borgazdasági
árjegyzék. — Aratási és cséplési árjegyzék.

A szövetkezetbe való belépés áldozattal nem jár.
Saját értékünket mozdítjuk azzal elő. Nyomtatványokatszívesen küldünk.

fenmaradó még 1 $\frac{1}{2}$ milliót képviselő óriási mennyiségből és mindenesetre egy nagy százaléka lenne felhasználható, természetesen a völgyzárógátak, párhuzamművek, üzemcsatornák stb. segítségével.

Ezzel a hazai állapotokat vázoltuk, de térjünk át külföldre. Olaszország északi részén, ott, ahol az Alpeseből lerohanó folyók és patakok szelik át az országot, hogy a Pó folyóba torkoljanak, már számos iparvállalat, vasut, mezőgazdasági üzem hatalmába kerítette a vizierőket s azokat mint legolcsóbb hajtóerőt ki is használja. Ugyanígy tesz Franciaország is, mely az Alpesek felé eső részén szintén felhasználja a természetes vizierőt. Svájcot a természet maga kényszeríti arra, hogy vizierőt kihasználja. Szene nincs, azt az országba külföldről kell behozni, ami a szén tetemes megdrágulását s ez viszont úgy az ipari, mint a mezőgazdasági üzemek megdrágulását vonja maga után. A szén drágasága vitte oda az embert, hogy olcsóbb hajtóerőről gondoskodjon, hogy az önként kínálkozó vizierőket szolgáltatásba hajtsa. Németország épp napjainkban foglalkozik behatóbban a vizierők kihasználásával. Így, hogy csak egy példát hozunk fel, Németországban most építik a kontinens legnagyobb vízgyűjtő medencéjét, mely az Urft vizét fogja felhasználni. A vízgyűjtő medence 45 millió köbméter tartalommal fog birni s állandóan 6400 lóerőt fog szolgáltatni. A vállalatba való befektetés mintegy 4.900.000 millió márkára tehető s a tőkének mérsékelt kamatoztatása és amortizálása mellett a turbina tengelyén mért lóerő ára 0,5 pfennigbe s az elektromos áttétel után a lóerő 1—1,5 pfennigbe fog kerülni.

Természetesen az ily nagymennyiségű lóerőt a mezőgazdaság maga nem veheti igénybe; a fogyasztók túlnyomó részét ipari üzemek fogják kitenni. De részes lehet benne a mezőgazdaság, a vasuti üzemek, a köz- és magánvilágítás stb. Láthatjuk tehát, hogy a vizierők felhasználásával előállított villamos erő behatólag ezután mindenüvé és oly olcsó hajtóerőt tud szolgáltatni, amilyennel jelenleg a világ nem rendelkezik.

Hazánkban ily a vizierőt kiaknázó s a fogyasztóknak tovább adó telepek alig vannak. Mindenesetre fel kell említenünk az ikvári villamos telepet, mely a Rába vizét használja fel s mely a nyert erőt villamosság formájában a legkülönbözőbb célokra adja tovább. De ha nincsenek is ily telepek, ily telepek létesítését mindenáron lehetővé kell tenni. Napjainkban, hol az egyes üzemek a leggazdaságosabban akarnak működni, sőt kell is, mert különben a világversenyben meg nem állhatnak, kiváló fontosságú tényező az olcsó hajtóerő. S miután fentebb kimutattuk, hogy ily hajtóerő feles számban áll rendelkezésünkre, ezeket lehetőleg ki kell használnunk. Igaz ugyan, hogy a vizierők kihasználása elsősorban az ipari termelésnek válna hasznára, mert ez lenne a legnagyobb fogyasztó, de az is bizonyos, hogy a mezőgazdasági üzemeknek is kiváló hasznára lenne. De nemcsak a mezőgazdasági üzemeknek, hanem az egyes városok világítására is szolgáltatná a hajtóerőt a vizierő, de ezenkívül a vizierők kihasználása a folyó-

és patakrendezés, a vízszabályozás, az öntözés, a hajózás és tutajozás, a halászat előnyére, az árvizek megakadályozására is szolgálhatna. Különösen áll ez azon esetekben, ha a vizierők völgyzárógátak útján használnának ki. A völgyzárógátaknak nem lenne más feladata, mint az időnként összetorló nagyobb vízmennyiséget felfogni s raktározni s így lehetővé tenni azt, hogy akkor használtassék fel, amikor arra szükség van. Az ily völgyzárógát útján létesített erőtelepek előnyei volnának. A nyert hajtóerőt nagyon olcsón szolgáltatná úgy a nagy- és gyáriparnak, mint a kisiparnak; a hajtóerőt igénybe vehetnék a mezőgazdasági üzemek, amelyekre kiváló fontossággal bírna azon körülmény, hogy a hajtóerő minden percében rendelkezésükre áll s egyszersmind minden percében szolgálaton kívül is helyezhető; a vízszabályozás is nyerne a völgyzárógátak útján, mert lehetővé tenné, hogy a hegyekből lejövő vízmennyiség egyenletesebben folyjon le s lehetővé tenné azt, hogy amennyiben esőzések, olvadások által nagyobb vízmennyiség tudna rövid időn belül lefelé, azt a völgyzárógát segítségével felfogni, így az áradást megakadályozni s a vizet akkor lebocsátani, amikor az árvizek már apadóban vannak; az ily völgyzárógátak az erőtermelést is egyenletesebbé s így a vállalatban befektetett tőke előnyösebb kihasználását tennék lehetővé; a völgyzárógátak által a vízfolyás szabályoztatván, az csak a hajózásra és a tutajozásra is előnyös lehet, de egyszersmind előnyre válhat a haltenyésztésnek is, nem említve azt, hogy magában a völgyzárógát által alkotott medencében is üzethetik haltenyésztést.

Számtalan tehát azon előny, amely a vizierők kihasználásából a gazdasági élet minden ágára kiterjed. Ezért tehát törekednünk kellene, hogy mindazon előnyöket, amelyek a vizierőkben rejlenek ne hagyjuk továbbra is parlagon. Álljanak össze az érdekeltek s használják ki a vizierőket. Igaz ugyan, hogy a vizierők kihasználása tetemes befektetéseket igényel, de egyszersmind igaz az is, hogy oly előnyöket nyújt, amelyek előre majdnem kiszámíthatatlanok, amelyek azonban kétségen kívül mindenesetre nagy mértékben hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az ipari termelés gazdaságosabbá, a mezőgazdaság belterjesebbé fejlődjék.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovács Béla.

Kisgazdák panasza a községi tenyészbikák ellen.

„Nem így volt azelőtt, amikor a községi bikákat a csordával legelőre kihajtották, mert akkor minden tehenem minden esztendőben leborjazott, de amióta a bikákat a tehenekkel ki nem engedik, hanem istállóban *hizalják* azokat, azóta leshetem a borjút, mert egy tehenem ez évben is meddő maradt.”

Ilyen panaszos szavak hallhatók sok helyen, amelyeket figyelemre méltatni nemcsak érdemes, hanem kívánatos.

Mi lehet ennek az oka? Mert hiszen minden állattenyésztő tudja, hogy a „kézből való hágatás”-nak éppen az az előnye, hogy a bika állandóan és éveken át jó erőben tartható, vagyis ezáltal nemcsak hágó, de termékenyítő képessége is legjobban megőrizhető.

Tudvalevő dolog, hogy a szegényebb és külterjesebb viszonyokkal bíró községek a tenyészbikákat az államtól az állattenyésztési m. kir. felügyelők közvetítésével szerzik meg. Természetes, hogy a földmivelésügyi kormány csakis jó egyéni sajátságokkal és képességekkel felruházott egyedeket osztat ki a községeknek, a köztényésztés céljára. Azonban sajnálatraméltó és nagyon káros dolog, hogy ezen, sokszor kiváló apaállatok, előnyös tulajdonságait az illető községnek a szarvasmarha-állományába *be nem vihetik* azért, mert a legtöbb helyen a községi bikákat nem úgy gondozzák, mint kellene és a hogyan gondozni lehetne.

1. Ugyanis sok községben a bikáknak a takarmányozása nem megfelelő, amennyiben a bika egész éven át zabot nem kap, már pedig minden állattenyésztő jól tudja, hogy a zab az apaállatnak a hágóképességét emeli és az ondónak a termelését előnyösen befolyásolja. Sóból csak *néha* jut.

2. Mozgást a bikák egyáltalán nem végeznek, mert folyton-folyvást „lánczon lógnak”, istállóba vannak elzárva.

3. A bikát néhány hónapi használat után hizlalni kezdik, mert „csak fiatal jószágért fizet jól a mézárós és csak úgy kaphatunk érte sokkal többet, mint amennyiért vettük, ha mielőbb felhizik.” Különösen azon községek teszik ezt, amelyek maguk veszik a bikát, mert nekik *drága állami bika nem kell*.

Szomorú dolog az, hogy a bikáknak a használata legtöbb községben a csordásra van bízva, mert „senki sem áll a háta mögött”; ha egy tehenet elővezetnek és a tehen tulajdonosa azt óhajtja, hogy ezen vagy azon bikával szeretné tehenét felhagatni. A megjelölt bika már aznap kétszer hágott ugyan — talán félórával ezelőtt —, de miután a tehen gazdája egy liter innivalót hozott, *akkor „az nem baj”* és hogy a tehen biztosan termékenyüljön, *két egymásutánban hágatják fel a bikával*.

Vannak egészen protekciós bikák, amelyek t. i. csakis bizonyos borraival ellenében vehetők igénybe, aminek hátrányát szintén fölösleges kifejtennem.

A kormány nagy összegeket áldoz, a szakember fárad, hogy elegendő és jó tenyészállatokat bocsáthasson a köztényésztés céljaira. Az állam ezen fontos célját máris elérte, de hogy szarvasmarhatenyésztésünk fennakadást ne szenvedjen, kell, hogy mielőbb megakadályozzuk azt, hogy az áldozatok árán előállított tenyészállatok az említett módon tönkre ne tétessenek.

A felsorolt helytelen eljárásoknak a megszüntetése szerintem a következőkkel volna elérhető:

1. A bikáknak az etetését kellene ellenőrizni olyképpen, hogy a községi előjáróság meghatározott sorrend szerint inspekcióra jelölne azon gazdákat, akik a községi bikákat

használnák. Hoztelen, mert egy lenül száthat bizonyítják ezt kezetek stb. állapítani a a széna és szalma, s) a „napos”-ok sz hogy a bikák minősége, min felelő-e, mely hogy pl. a zab hizzanak, amié márostól páliu. Szóval a taka ellenőrizni. Ez volna az is, hogy minden tekintet volna meggátó almozás miatt vagy lábát törj

2. A bikák szíteni, ahol a végezhessenek. néhány szálfa községnek birt

3. Ki kell több ne essék tassék, hogy eg házassanak.

4. Meg az évszakokhoz dél tájban) me divó eljárással a fedezetet a ban, mert csak

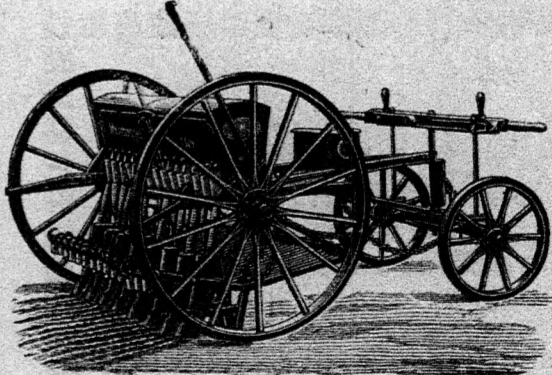
5. A fede létében történh kell lenni és ellenőrizték, an kával több gaz leg hágatási b szükséges, mer tehenét a jeit szöbelileg elője

6. Rende állattenyésztési e dáink e téren hogy a fenter megbízható mó valóstítása a gaz gós feladatát.

Ezen dolg csak akkor vo közzgazdasági ké lalkoznának én községeiket oly amelyek segély marhatenyésztés leküzdenék.

AC
ajánl
anya
kész
EKÉ
SZÁ
B

Jutányos árak! Kedvező feltételek!

Budapest, Gyártelep: Váci-ut 19. sz.

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvénytársulat

ajánlja legújabb

„MEZŐHEGYES” tolórendszerű sorvetőgépeit

és mindennemű egyéb gazdasági gépeket és eszközöket, kizárólag csakis a legjobb minőségben.

használják. Hogy ez keresztülvihető, az kétségtelen, mert egy gazda egy esztendőben okvetlenül szánhat az inspekcióra egy napot; bizonyítják ezt a tejszövetkezetek, hitelszövetkezetek stb. Ezzel egyidejűleg meg kellene állapítani a bikák takarmányát, névszerűen a széna és zabnak (takarmány- és alomszalma, s) a mennyiségét, amit az említett „napos”-ok szigorúan ellenőriznének, t. i. hogy a bikáknak nyújtott takarmánynak egy minősége, mint adagja (megközelítőleg) megfelelő-e, mely ellenőrzés elejét venné annak is, hogy pl. a zabon ne a falubeli kalmár tyukjai hizzanak, amiért a csordás (bikaápoló) a korcsmárostól pálinkát vagy dohányt kap cserébe. Szóval a takarmányozásnak egészét kellene ellenőrizni. Ezzel kapcsolatban megfigyelendő volna az is, hogy a bikáknak a tartózkodási helye minden tekintetben kifogástalan-e, miáltal az volna meggátolható, hogy teszem azt, rossz almózás miatt egy bika csipőjét kificzamitsa, vagy lábát törje. Magam láttam ilyen esetet.

2. A bikák számára kifutókat kellene készíteni, ahol azok napjában elegendő mozgást végezhesenek. Ez is lehetséges, mert tér és néhány szálfa a kifutók létesítéséhez minden községnek birtokában van.

3. Ki kell mondani, hogy 70—75 tehénnél több ne essék egy bikára és szigorúan betiltassék, hogy egy bikával egy nap háromszor is hágassanak.

4. Meg kell állapítani a hágatás idejét az évszakokhoz képest reggel és délután (téli délután) mely órában, ami az illető helyen divó eljárással a gazdáknak tudtadassék. Most a fedezetés a bikák *életése* közben van szokásban, mert csak akkor van ott a csordás (!)

5. A fedezetés csak a naposok jelenlétében történhessék, kiknek a jelölt időben ott kell lenni és akik a hágatások egész menetét ellenőrizték, amennyiben pedig ugyanazon bikával több gazda kíván hágatni, azoknak esetleg hágatási bárczát állítanak ki, ami nem is szükséges, mert elegendő volna, ha az illető a tehenét a jelölt bikához a következő napra szóbelileg előjegyeztetné.

6. Rendeztessenek így értelemben téli állattenyésztési előadások, hogy ezáltal kisgazdáink e téren némi ismereteket szerezzenek, hogy a fentemlített feladatukat tökéletesen, megbízható módon teljesíthessék. Ennek megvalósítása a gazdasági egyesületeknek képezi sürgős feladatát.

Ezen dolgoknak a keresztülvitele azonban csak akkor volna lehetséges, ha ezen fontos közgazdasági kérdéssel a törvényhatóságok foglalkoznának érdemlegesen és kényszerítének közsegeiket oly határozatok a megalkotására, amelyek segítségével fejlődésben levő szarvasmarhatenyésztésüknek ezen nagy akadályát leküzdének.

Lehotzky György.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A kőbányai szárított sertéstrágya.

II.

Tenyészedény-kísérlet szárított sertéstrágyával.

A kísérleti tér A) 8. sz. tábláján szárított sertéstrágyát takarmányrépa alá alkalmaztam s hogy a trágya hatásáról jobban meggyőződjem, felvettem a tenyészedény kísérletet.

Kísérletemhez 30 cm. átmérőjű és 40 cm. magas tenyészedényeket választottam, melyek a kísérleti tér A) 8. sz. tábláról vett földdel töltettek meg. Összesen 12 edényt vettem, melyek következő tervvel állítottak be:

1. csoport 3 edény trágyázatlan;
2. csoport 3 edény 30 mm. szárított sertéstrágyával trágyázattal;
3. csoport 3 edény 30 mm. szárított sertéstrágyával trágyázattal és 70 kg. 40%-os kénsavas kálival;
4. csoport 3 edény 30 mm. szárított sertéstrágyával 70 kg. 40%-os kénsavas kálival és 150 kg. szuperfoszfáttal trágyázattal.

A trágyamennyiségek kat. holdra vonatkoznak.

Az egyformán elkészített edények mindenikébe márczius hó 27-én teljesen egyenlő súlyú burgonyagumó rakatott el. Egy-egy gumó súlya 60 gramm volt.

A burgonyák kikelés után egész április hó végéig az összes edényekben egyenlően fejlődtek, azonban május hóban megváltozott a kép. A trágyázatlan edények növényzete visszamaradt, míg a trágyázottaké bujább fejlődött. Július hóban fel lehetett ismerni már, mely edények részesültek erősebb trágyázásban, mert ezekben a burgonya jóval magasabb szárt nevelt.

A tenyészedények termése szeptember hó 22-én szedetett ki s a mérés a következő eredményekhez vezetett:

1. csoport trágyázatlan, egy edény átlagtermése 545 gr. burgonya;
2. csoport a trágya fent van jelezve, egy edény átlagtermése 630 gr. burgonya;
3. csoport a trágya fent van jelezve, egy edény átlagtermése 650 gr. burgonya;
4. csoport a trágya fent van jelezve, egy edény átlagtermése 705 gr. burgonya.

Vagyis mint e helyen is kitűnik, a szárított sertéstrágya teljesen érvényesült. A trágyázatlan edényekkel szemben a szárított sertéstrágya 85 gramm terméstöbbletet adott. Ha mellette még kálitrágyát alkalmaztunk, úgy a trágyázás javára 105 gr. jut. Tehát a káli a sertéstrágya mellett 20 gr. termésemeléshoz járult.

Még jobban látjuk a műtrágyák egyidejű alkalmazásának eredményét a 4. csoportnál, hol a trágyák javára 160 gr. esik. Kivált a szuperfoszfát hatása érvényesült leginkább, melyre a 3. csoporttal szemben 55 gr. termés esik.

Ezen kísérlet eredményeit összehasonlítva a szántóföldön végzett kísérletekkel, látjuk,

hogy a két kísérlet teljesen egyenlő eredményhez vezetett.

Ugy az egyik, mint a másik kísérletnél látjuk, hogy a szárított sertéstrágyából kat. holdanként vályogtalajon 30 q. alkalmazva, a répa- és burgonyatermését jelentékenyen emeli, s a szárított sertéstrágya kivált az esetben érvényesült, ha egyidejűleg műtrágyákat is alkalmaztunk.

A „Sömöggyei” dülő homokos talaján végzett szántóföldi kísérlet ellenőrzésére vettem fel jelen kísérletemet.

A kísérlet kivételéhez 1220 drb cm. átmérőjű és 25 cm. magas tenyészedény szolgálta, melyek a sömöggyei dülőről vett homokos földdel töltettek meg.

A kísérletnél ugyanazon alap vétetett fel, mint a szántóföldön.

Vagyis:

1. csoport 3 edény trágyázatlan;
2. csoport 3 edény 20 q. szárított sertéstrágyával trágyázattal;
3. csoport 3 edény 20 q. szárított sertéstrágyával trágyázattal;
4. csoport 3 edény 30 q. szárított sertéstrágyával trágyázattal.

A trágyamennyiség kat. holdra vonatkozik.

A megfelelően előkészített tenyészedények április hó 16-án vettettek el pignolettő tengerivel. A tengeri április 29-én kelt ki. Egy-egy edényben 8 növényt hagytam meg.

Május hó végén már az egyes edényekben a növények fejlődéséből látszott a trágya hatása. Július hó első napjaiban már a címerét hánnya, s az egyes csoportokban alkalmazott trágyamennyiséget a tengeri növekedése elárulta.

Igy amíg a trágyázatlan alacsony maradt, addig a többi edényekben a növényzet a trágyamennyiségnek megfelelően lépcsőzetesen nagyobbra nőtt.

Állításom helyességét igazolja a mellékelt felvétel. Címerhánnyás után augusztus hó 1-én a csalamádé levágattak s a következő termésekhez vezetett:

1. csoport trágyázatlan, egy edény átlagos termése 296 gr. csalamádé;
2. csoport 10 q. szárított sertéstrágyával ellátott 1 ed. átl. termése 326 gr. csalamádé;
3. csoport 20 q. szárított sertéstrágyával ellátott egy edény átl. termése 348 gr. csalamádé;
4. csoport 30 q. szárított sertéstrágyával ellátott egy edény átlagtermése 375 gr. csalamádé;

A termés eredmény teljesen támogatja a már szemmel észlelhető sikert, melyet a sertéstrágya kifejtett.

A 10 q. szárított sertéstrágya javára 30 gr. csalamádé esik.

A 20 q. szárított sertéstrágya javára 52 gr. csalamádé esik.

A 30 q. szárított sertéstrágya javára 79 gr. csalamádé esik.

Vagyis ezen eredményeket, ha összehasonlítjuk a szántóföldön végzett kísérlet eredményével, úgy azonnal meggyőződünk, hogy azok teljesen egybevágók.

Itt épp úgy, mint ott, a szárított sertés-

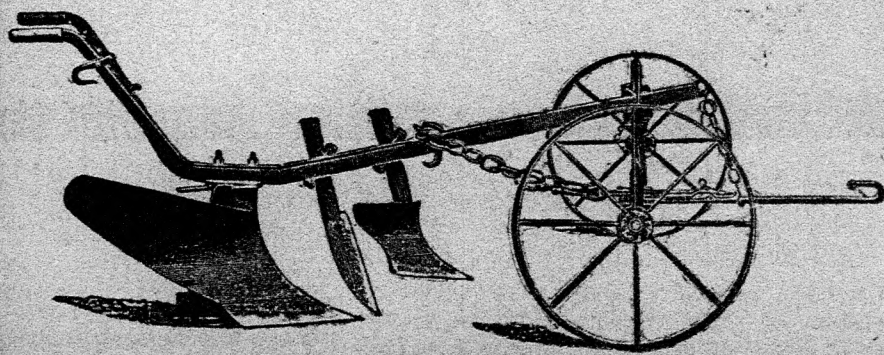
ACZÉLEKÉK

ajánlom a legjobban bevált szerkezetű teljesen aczé! anyagból, pánczél aczélkormányokkal, tégelyaczélból készült ekefejjel **EGYES EGYETEMES** és **TÖBBVASU EKÉMET**, valamint talajmivelő eszközeimet **TELJES SZAVATOSSÁGGAL** olcsó ár és kedvező feltételek mellett

RÄCHER RUDOLF

KIZÁRÓLAGOS
EKÉGYÁRA

BUDAPEST, VI., NAGYMEZO-UTCZA 68. SZ.
Magyarországi vezérkényviselő: **SZÜCS ZSIGMOND.**

trágya nagyobb mennyiségben történt alkalmazása magasabb terméshez vezetett. Mig kat. holdra számítva 10 q. szárított sertéstrágya javára a tenyészvényre 30 gr. terméstopplett esik, addig a kat. holdra adott 30 q. szárított sertéstrágya a tenyészvény termését 79 gr. emelte.

1. csoport trágyázatlan, egy edény átlagtermése 32 gr. pohánka ;
2. csoport 10 q. szárított sertéstrágyázott, egy edény átlagtermése 34 gr. pohánka ;
3. csoport 20 q. szárított sertéstrágyázott, egy edény átlagtermése 35.6 gr. pohánka ;

115. ábra. A szárított sertéstrágya hatása burgonyánál az 1-ső évben.

Trágyázatlan. 30 mm. szárított sertéstrágya. 30 mm. szárított sertéstrágya. 70 kg. 40% kénsvavas káli. 30 mm. szárított sertéstrágya. 70 kg. 40% kénsvavas káli. 150 kg. szuperfoszfát.

Megerősítve látjuk tehát, hogy vályogtalajokon répa és burgonya alá a 20-30 q. szárított sertéstrágya használata fog czélhoz vezetni.

A szárított sertéstrágya utóhatásának megfigyelése az első évben.

Amint a csalamádé augusztus hó 1-én a tenyészvényekből kikerült, azonnal az összes edények talaját újból megporhanyítottam és hozzáadtam a második vetéshez.

A pohánkát választottam tarlóveteményül, hogy fejlődése és a termés nagyságából megtudjuk a szárított sertéstrágya utóhatása miként nyilvánul.

4. csoport 30 q. szárított sertéstrágyázott, egy edény átlagtermése 36.3 gr. pohánka.

Kitűnik tehát, hogy a szárított sertéstrágyának volt utóhatása, amennyiben a trágyázatlan edényekkel szemben a pohánka mind a három esetben nagyobb termést adott. Így a 2. csoportnál 2, a 3. csoportnál 3.6 és a 4. csoportnál 4.3 gr. terméstopplettet adott a pohánka.

Jóllehet, a termésmagyságban nagy eltérés nem mutatkozott, mit főként annak kell tulajdonítanunk, hogy a pohánka későn vettették s így tökéletesen nem fejlődhetett ki. Hogy ennek dacára a termés mind a három csoport-

116. ábra. A szárított sertéstrágya hatása csalamádénál az 1-ső évben.

Trágyázatlan. 10 mm. szárított sertéstrágya. 20 mm. szárított sertéstrágya. 30 mm. szárított sertéstrágya.

Az edények augusztus hó 2-án vettettek el s néhány nap múlva a pohánka már kikelt. Augusztus hó végén látszott a trágya hatása, amint az egyes edényekben a növényzet erősebben kezdett fejlődni.

Október hó 10-én a pohánka levágottát és a következő termést adta:

nál emelkedést mutatott, csak megerősíti a szárított sertéstrágya utóhatásának tényét.

Tenyészvény-kísérlet a szárított sertéstrágya, Cséry-féle budapesti szemétrágya és fekaltrágya második évi utóhatásának kimutatására.

A kísérletügyi közlemények VI. kötet 1.

fűzetének 12. oldalán ismerttettem fent megjelölt trágyákkal végzett tenyészvény-kísérleteim eredményét.

Ugyanis 1902. évben 12 drb 20 cm. átmérőjű és 30 cm. magas tenyészvényeket vályogtalajjal töltöttem meg s ezek a következő tervezet szerint láttattak el trágyával:

1. csoport 3 edény trágyázatlan;
2. csoport 3 edény 30 q. fekaltrágyával trágyázott;
3. csoport 3 edény 100 q. Cséry-féle szemétrágyával trágyázott;
4. csoport 3 edény 20 q. szárított sertéstrágyával trágyázott.

A kellően elkészített edények tengerivel vettettek el s midőn az megfelelően kifejlődött, learattatott s a természeti eredmények szerint a szárított serté- és a Cséry-féle szemétrágya érvényesült, míg a fekaltrágya csak jelentékeny hatást mutatott.

A tengeri aratása után még az edények ugyanazon nyáron mustárral vettettek el, a mustár ki is fejlődött és letakarítás után beigazolta a terméstopplettet, hogy jelzett trágyáknak van utóhatásuk.

Hogy már most lássam, miként érvényesül a kísérlet alatt álló trágyák hatása a harmadik növénynél, úgy jártam el, hogy a mustár lekerülte után, a 12 edényben meghagyottam a talajt, hogy 1903. év tavaszán azokat újból elvesszem.

1903. év a tavaszán a tervnek megfelelően elővettem edényeimet és azok talaját teljesen felporhanyítottam. Majd március hó 11-én árpával vettettek el.

Az árpa az edényekben meglehetősen előtérrel fejlődött, világos jelül annak, hogy a trágyák még a harmadik növényt is táplálják.

Julius 10-én az aratás alkalmával egy-egy tenyészvény átlagtermése volt:

1. csoport trágyázatlan edény termelt 31 gr. árpát ;
2. csoport fekaltrágyázott edény termelt 36 gr. árpát ;
3. csoport szemétrágyázott edény termelt 37 gr. árpát ;
4. csoport szárított sertéstrágyázott edény termelt 40 gr. árpát.

Tehát a szóban levő trágyák tényleg fokozták még a harmadik növény termését is.

Jelentékeny a hatás a szárított sertéstrágyánál, hol 9 gramm terméstopplett mutatkozik. Valamivel gyengébb hatást fejt ki a Cséry-féle szemétrágya, melynél a terméstopplett 6 gramm. Azt hiszem azonban, a jelen évben kipróbált „B” jelzésű szemétrágya jobb eredményhez fog vezetni. Leggyengébbnek ismét a fekaltrágya bizonyult, mely alig 5 gramm terméstopplettel vezetett.

Összegzés.

1903. évben szárított sertéstrágyával végzett szántóföldi és tenyészvény-kísérletekből kitűnik, hogy a szárított sertéstrágya a burgonya-termesztésnél is megfelel a hozzáfűzött kívánalmaknak. Gyenge homoktalajokon 20-30 q. alkalmazása vezet sikerhez. Továbbá a tenyészvényekből kitűnt, hogy hatása még a harmadik évben is jelentékeny. *Fáber Sándor.*

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Dr. Hutya Ferenc.

Tej sterilizálásáról.

Finkelstein a tej sterilizálásának történetében három fázist különböztet meg.

A nyolczvanas évek közepén *Soxhlet* ismerte fel ezen tápszer fertőző voltának jelentőségét és egyúttal bevezette a felhevítés által való ártalmatlanná tételét, melyhez kezdetben oly nagy reményeket fűztek, hogy általa a gyermektáplálás kérdését is már megoldottnak tekintették.

A ma esik, aki sokkal sz hogy mély lehet teljes nem ahe hogy a t állittassék A le a sterilizál levő, hog mentessé tozason m A te stein szeri schrift 19 nyerése és nik és pec takt infek követő tej kerülnek melyek a san szapor gokkal va csirákkal jának elke tőség hatá taság bet mutathatól haus-nak e kiderített soknál kö képpen m úgy, hogy számu, ne tés által vissza. Az sterilizálha jel, melyne tiznált, há hævítés ut kívánt ere leli magya mazó, a m talmazhat, vább szap ezeknek a a tejet a s által első bacillusok tén körtne A tej fellépő béli stein klinik iparkodott szerüen e esetben kö kat észlelt a tej tisztá visszavezet ben a legn töleg steril fontos kör hidegen tar így az eset rodását me fejlődését is A ház át való for után is üg elkerülésére kezés, por tartó felhev zást hoz l fejlődésére tartó meleg A te melyek az nak befolyá amelyek a tönkremenn nek fel átv sára (Moro) ben foglalt semmisített egy részét

A második időszak *Flügge* munkásságára esik, aki a tej sterilizálásának határait már sokkal szűkebbre vonta össze és kimutatta, hogy mélyebbre ható beavatkozásokkal sem lehet teljesen csiramentessé tenni a tejet, hanem ahelyett lehetőleg arra kell törekedni, hogy a tej lehetőleg aseptikusan nyeressék, állíttassék elő az állatban.

A legújabb időben még inkább megingott a sterilizálás értékében való hit, amióta tudvalevő, hogy a tej felforralás által való csiramentessé tétele közben anyagilag káros átváltozáson megy keresztül.

A tej befertőzése és szennyezése *Finkelstein* szerint (*Deutsche Tierärztliche Wochenschrift* 1904. 23. szám) leggyakrabban a tej nyérése és további kezelése alkalmával történik és pedig nem a levegő útján, hanem „kontakt infekció” útján, vagyis a fejés és az ezt követő tejkezelés alkalmával érintkezés útján kerülnek bele különböző kórtanemző csirák, melyek a tej nem kellő lehütése esetén gyorsan szaporodnak és átöntés s más újabbanyagokkal való érintkezés alkalmával még újabb csirákkal gazdagodnak. A fertőzés ezen módjának elkerülése azonban korántsem áll a lehetőség határain kívül, amennyiben szorgos tisztaság betartása mellett a fertőzés esélyei kimutathatólag a minimumra redukálódhatnak. *Backhaus*-nak erre vonatkozó kísérletes vizsgálatai kiderítették, hogy az egyes tejkezelési eljárásoknál követett alapos tisztogatások után miképpen maradtak el az egyes fertőző csirák, úgy, hogy végül már csak aránylag csekély számú, nem ártalmas, rövid ideig tartó felhevítés által megsemmisíthető csirák maradtak vissza. Az ilyen tej igen könnyen tökéletesen sterilizálható, szemben az erősen fertőzött tejjel, melynél az autoklav-ban való vagy a fraktizált, három nap egymásután 100°-ra való hevítés útján történő sterilizálás sem vezet a kívánt eredményre. Utóbbi körülmény abban leli magyarázatát, hogy a tej spórákat tartalmazó, a melegnek ellentálló bacillusokat tartalmazhat, melyek a felhevítés után ismét tovább szaporodnak. Megakadályozható azonban ezeknek a csiráknak újraéledése azáltal, hogy a tejet a sterilizálás után jól lehűtjük. A *Flügge* által elsőnek felismert ezen spóratartalmu bacillusok kisebb számban való jelenlétük esetén kórtanemző hatást nem fejtenek ki.

A tej sterilizálása és a tej élvezete után fellépő bélhurutok közötti összefüggést *Finkelstein* klinikai és bakteriológiai vizsgálatok útján iparkodott kimutatni. A tejnek teljesen szabályszerűen eszközölt sterilizálása után nem egy esetben könnyebb-súlyosabb emésztési zavarokat észlelt, melyek, mint utólagosan kiderült, a tej tisztátalan nyérése és kezelésére voltak visszavezethetők. Erre kell tehát minden esetben a legnagyobb figyelmet fordítani, ha lehetőleg sterilizált tejet akarunk nyerni. Egy másik fontos körülmény a tej *azonnali lehütése* és hidegen tartása, egészen a sterilizálásig, hogy így az esetleg már benne levő csirák *elszaporodását* meggátoljuk. A hideg a bakteriumok *fejlődését* is akadályozza.

A házilag történő sterilizálásra tíz percen át való forralás elegendő, de természetesen ez után is ügyelni kell a tej újabb befertőzésének elkerülésére, szennyezett anyagokkal való érintkezés, por stb. bejutása útján. Hosszabb ideig tartó felhevítés a tej összetételében oly változást hoz létre, mely különösen a csecsemők fejlődésére bir káros kihatással, rövidebb ideig tartó melegítés pedig nem elegendő.

A tejben sok fermentum foglaltatik, melyek az emésztésre és az anyagcsere birtokosok befolyással („stimuláló fermentumok”), de amelyek a felforralás alkalmával kiválnak és tönkremennek; mások a tej-fehérjében tételeznek fel átváltozásokat a tartós meleg behatására (*Moro*); *Behring* szerint a forralás a tejben foglalt antitoxikus és immunizáló anyagok semmisíttetik meg és a gyermek-halandóság egy részét éppen a sterilizált tej élvezetével

hozza összefüggésbe, melynek tartós élvezete után anémikus állapot, angolkór, a Barlow-féle betegség szokott kifejlődni.

Az erre vonatkozólag, nevezetesen a forralt és forralatlan tej emészthetőségére vonatkozólag végzett anyagcsere-vizsgálatok eltérő eredményekre vezettek, amennyiben egyesek a forralatlan, mások a forralt tejet tartják könnyebben emészthetőnek és e miatt nagyobb tápértékűnek. Ez tehát még nyílt kérdés, az azonban bizonyos, hogy csecsemőknél a sterilizált tej huzamosabb élvezete után a *Barlow-féle* betegség lép fel, mely forralatlan nyers tejjel gyógyítható; itt azonban bizonyára más körülmény is játszik szerepet, különben nem volna érthető ennek elmaradása vagy gyakorisága egyes vidékeken.

A nyers tej élvezete a mai viszonyok között csak kivételes esetekben ajánlható, elvileg csak a paszterizált (nem 75° fölé hevített) tej élvezete volna ajánlható. *Z. Á. dr.*

LEVÉLSZEKRÉNY

Kérdések.

673. kérdés. A „formaldehyd” rozsdáelleni csávázásra ajánható-e, s üszög elleni

muharvetésem. Etethetem-e azt zölden vagy zombolyázva veszély nélkül? Vagy pedig zöldtrágyának szántassam alá? *B. J.*

677. kérdés. Ha a burgonya keményítő-tartalma 20 fok, esetleg 13 fok, van-e a mosléknál eltérés a tápanyagban? *P. G.*

678. kérdés. Mi lehet oka annak, hogy egy év óta több igás ökröm vizkő- (hugykő-) rekedés következtében elpusztult? Megjegyzem, már 26 év óta gazdálkodom itten, ez idő alatt igás jószágom egy és ugyanabból a kutból lett itatva, mely az istálló- és trágyagödörtől 15—20 mtr. távolságra fekszik? Hozzájárulhat-e ahhoz rendetlen etetés? Itatás vagy az eső nélküli tél és nyár következtében nagyon leszállott víz árja? 26 év alatt nem fordult elő megbetegedés, csupán egy év óta. *N. L.*

679. kérdés. Milyen eljárással lehet a sörtörkölyt 10—12 napig a romlástól megóvni, illetve az állatokra nézve élvezhető állapotban megtartani? Nem lehetne-e és kifizetné-e magát formalinnal konzerválni? *Cs. L. L.*

680. kérdés. Egy október 1-én lejárt bér-gazdaságot elődömtől már a nyár folyamán átvévén, abban állapotunk meg, hogy a szokásos gazdasági költséget elődöm tartozik okt. 1-ig viselni. Több tábla oly pörjés lévén, hogy azok többszöri szántása csak úgy volt végez-

117. ábra. A szárított sertéstrágya utóhatása a 3-ik évben.

Trágyázatlan. 20 mm. 30 mm. 100 mm.
szárított sertéstrágya. fekátrágya. szeméstrágya.

csávázásnál használva kékgálicot helyettesíti-e? Történnek-e erre nézve kísérletek, s milyen eredménnyel. Kérem még azt is tudatni, hogy e célra milyen %-os keveréket szoktak használni? *B. Zs.*

674. kérdés. Mintegy 70 holdon ültetett krumplinak a szára olyannyira zöld, hogy azt sajnálom alászántani a gumó kiszedése után; tekintettel az ideai silány takarmánytermésekre, nem-e lehetne azt (zombolyázva) téli takarmánynak szecskázva törekkel föletetni? *F. J.*

675. kérdés. Birkáimat májusban lépfene ellen ojtottam és mégis most meglehetősen perzent elhullott belőlük. Némely falkából 15—20%o. Feltehető-e az, hogy a Chamberlain, Jenner és János-utezai laboratórium ojtóanyaga között megbízhatóságban különbség van? Mit után az elhullás még mindég tart, mit tehetek annak megszüntetésére? Szabad-e okleveles gazdának vagy bárkinek lépfene ellen állatorvos nélkül is ojtani? *W. L.*

676. kérdés. Van vagy 40 kat. hold terület lapályrét, melyet a víz ér által többször megönt. Nagyon sáros füvet terem, de a szarvasmarha nagyon szívesen eszi mint szénát. Ezen terület most adná a harmadik kaszálást, de mivel az idő is esős-zombolyázható kívánom azt. Hogyan zombolyázzam? Nyersen, vagy felszárva? Van továbbá vadrepcevel fölvert

hető, hogy a pörjét leszedték, kérdés, vajjon az így felmerült pörjeszedési kiadásokat fenti megállapodás alapján nem elődöm tartozik-e viselni? *A. V.*

681. kérdés. A szőlő miként teendő el télire, hogy sokáig elálljon s előzőleg kicsoda műveletek végzendők, hogy a későbbi rothadástól megőrizzük? *K. Á.*

682. kérdés. Nagyobb mennyiségű szőlőtörkölyt ajánlanak megvételre 1'60 koronás árban per 100 kg.-kint, milyen nagy abban a táparány más takarmányhoz pl. korpához viszonyítva, miként és mily adagban etethető tehennel? Nincs-e túlfizetve a fenti árral annak takarmányértéke? Megjegyzem, hogy a törköly kocvány nélkül van és csakis a szőlőhéjből és magból áll. Nem-e volna értékesebb azt baromfival feletetni? *K. Á.*

683. kérdés. A „Fekete-Éger” nevű moscsarat az ideai száraz nyár úgy kiszáritotta, hogy május óta még a fenekén sem volt víz. Az „Éger” területén kanyargó sással benőtt hajdani vízmedreket kétszer-háromszor kaszálni lehetett. Kitünő sás-szénát adott, mely e vidéken évek óta bő takarmánnyal látta el a lápi birtokosokat. A kaszáló szeptember hónapban felszabadulván, esőda-gulya ráhajtatott. Az első nap Dabolecz községben 43 drb szarvasmarha betegedett meg és ezek közül 3 elhullott. Azóta is hallok itt-ott előforduló megbetege-

all, hogy télen át lakatlan, hideg, de fagymentes szobába felkötözik a szőlőt és a szobát zárva (esetleg besötétítve is) tartják s időnként kénnel erősen kifüstölik. Így szokták a budakörnyéki községek lakói is eltartani a szőlőjüket, amelynek bogyói ugyan megtöppednek, de meg nem penészednek s el nem rothadnak. Egy másik mód szerint a hibátlan és teljesen száraz szőlőfürtöket zsupszalmából készített hosszabb csutakra aggatják, olyformán, hogy a szalma-csutakot hosszában körülcsavargatják erős zsineggel és a csavarmenetes haladó zsinag alá dugdossák a fürtök kocányát, oly számban, hogy a szalma a körülaggatott fürtöktől ki sem látszik; ezeket a kanaáni fűrtöz hasonló szalmatartókat nappalra kiaggatják az eresz alá árnyékba, éjjelre, valamint a fagyok beköszön-tével nappalra is beviszik fedél alá, fagymentes helyiségbe, amelyet időnként ki is kénezetnek. Ilyen eltartás divatozik a Balaton mellékén. Megint más mód az, ha a hibátlan száraz fürtöket teljesen száraz homok közé ládába csomagolják; alul egy réteg homok, rá egy réteg szőlő, megint egy réteg homok s egy réteg szőlő, felül újból egy réteg homok. A láda aztán fagymentes hűs helyre jön. A homok közé ajánlatos a homokkal jól összedörzsölt szalicilsavat is tenni; a homok helyett lehet és szoktak tőzegport, sőt mézport is venni s mind-egyikhez szalicilsavat is. Nem próbáltam ki, de mondják, hogy a mézpor és szalicilsav alkalmazása esetén tavaszig 30%-a romlik el a szőlőnek, 70%-a teljesen ép és üde marad.

Ezekon kívül vannak aztán költségesebb, habár szebb eredményt biztosító eljárások is. Legkitünőbb ezek közt a franciaországi Thomery község szőlőtermesztőinek konzerválási módja, amely már többször volt e lapokban is ismertetve. Ezek a francziák a kőfalak mellett magas (lugas) műveléssel termesztett szőlőfürtjeiket még akkor, amikor a bogyók aprók, ismételtén kiritkítják, vagyis a bogyók egy részét — az aprósát — hegyes ollóval kivagdossák, a már zsendülő fürtöket a fal tetején alkalmazott ereszekkel minden csepp esőtől védik, a rovarok ellen zacskóba huzzák s a lehetőség szerint még az őszi esők beköszön-te előtt — szeptember 15—20 körül egy-egy darab venyigével metszik le, a fürt alatt egy arasznyi és a fürt fölött egy tenyérnyi venyigét hozzávágva; a fürtöt érintés nélkül literes bőszerű palackba állítják, amelybe előzőleg tiszta vizet öntöttek és kevés faszenet adtak s ferde helyzetben (előre bukta) aggattak fel az eltartó helyiség falaira. A helyiséget besötétítik, kikénezik, bezárják, a nyílásokat be is ragasztgatják és csak szükség esetén nyitják fel, utána mindig kikénevezve. Ha a helyiség állandóan hűvös, de fagytól védett s ha a legszigorubb tisztasággal járnak el, továbbá ha a helyiség levegőjének páratartalma a 65 fokot nem haladja meg, akkor a kellően előkészített és teljesen hibátlanul eltett szőlő tavaszig változatlanul elmarad: se a bogyók nem töppednek meg, se a fürt kocányai nem szárad meg, hanem zöld marad. A venyige nélkül lemetszett fürtöket csak lapos ládába teregetik el és így tartják el rövidebb ideig. Könnyen érthető, hogy az eltartás ezen módja nemcsak drága, de nem is könnyű; hiszen még a leggyakorlottabb egyénnel is megesik, hogy egész kamarák tar-

talma hirtelen áldozatul esik egy különleges rothasztó nyavalyának, alig pár nap alatt.

Végül megemlítem, hogy a legkésőbbben érő szőlőfajtákat a tőkén is szokták hagyni egész januáriusig, sőt tovább is, természetesen a fagytól védve; e végből az ilyen tőkék fölé ősszel áthelyezhető növényházat építenek — ha ugyan már nem fal mellé épített, de le-szedett ablaku házba van a szőlő ültetve — s a fagytól védik a szőlőt. Természetesen ez költségesebb eljárás még a Thomeryben divatozónál is.

Szőlőtörköly viszonylagos értéke. (Felelet a 682. sz. kérdésre.) A tisztán csak bogyóhéjak s magvakból álló szőlőtörköly kétségtelenül jó takarmány, de a korpához nagyon bajos azt viszonyítani, mert a friss törköly sok vizet tartalmazván, nem tekinthető abraknak, míg ellenben a korpa annak veendő. Továbbá a szőlőtörköly viztartalma annyira változik, hogy néha csak félannyi táplálóanyag van benne, mint máskor, míg ellenben a korpa sokkal állandóbb összetételű. Franciaországban különben azt tartják, hogy 160 kg. friss szőlőtörköly körülbelül 100 kg. jó réti szénával egyenértékű s miután ön a szőlőtörköly q-ját 1'60 koronáért szerezheti be, 160 kg. törköly 2'56 koronába kerülne. Ezen az alapon pedig körülbelül úgy okoskodhatunk, hogy ha a jó széna q-ja 2'56 koronáért vásárolható, akkor nem érdemes a kérdéses szőlőtörkölyt megvenni, míg ellenben, ha a széna jóval drágább lenne, akkor a szőlőtörköly mmásjára megéri az 1'60 koronát.

A szőlőtörkölyt megeszi ugyan a baromfi is, de rendszerint kérődző állatokkal szokás azt etetni. Fejőstehenek 2½ kg. friss törkölyt kaphatnak fejkenként s naponta, de ha pálinkát főztek a törkölyből, akkor sokkal többet is, mert a kifőzött törköly nem hat úgy hashajtólag mint a friss. Olvassa el az 582. sz. feleletet is, melyben részletesebben foglalkoztunk a szőlőtörkölyvel.

Mérgező széna. (Felelet a 683. sz. kérdésre.) A sás mérgező hatása eddig nem észleltetett s ennél fogva a tömeges megbetegedések, ha csak nem esetleg bendőmegterhelés vagy pedig fertőzés folyományai, ami azonban a kórkép alapján alig valószínű, mindezek szerint valamely más, a réten, illetőleg az arról származó szénában levő mérges növény jelenlétére vezetendők vissza. A nagyon röviden vázolt kór-kép leginkább őszi kikerics (Colchicum autumnale) okozta mérgezésre utal, mely növény nedves réteken fejlődik előszeretettel és ősz-szel hajtja ki pirosas virágát.

Akár kikerics, akár esetleg más mérges növény oka a megbetegedéseknek, a széna mérgező hatása a kiszáradással nem szűnik meg s ennél fogva további mérgezések megakadályozása céljából tanácsos a szénát kisebb adagokban más takarmánnyal összekeverve fel-etetni, illetőleg a legelő ama részeire, ahol az őszi kikerics elszaporodott, legelő állatokat nem bocsátani.

Méhészet-berendezés. (Felelet a 684. sz. kérdésre.) Ez idő szerint a legelterjedtebb kaptár, mely a telepünkön is a legnagyobb számban van, az országos háromkeretsoros kaptár. Beszerezhető Kühne Ferencz kereskedelmi méhésznél Budapest, Attila-körut 99. szám. Kivánatra

árjegyzéket ingyen és bérmentve küld. Méhek beszerzése, legyen az keretes kaptárban, vagy kasban, sokkal czélszerűbb tavasszal, mert már akkor nem vagyunk azon eshetőségnek kitéve, hogy azok a tél folyamán elpusztuljanak. A vételnél ügyelni kell arra, hogy a családok népesek és elég mézesek legyenek, mert csak így várhatunk jóvedelmet. Kezdeknek való méhészeti könyvet a gödöllői m. kir. méhészgazdaság ingyen küld az érdeklődőknek.

V. P.
Szalmasuly- és értékfölbecsülés. (Felelet a 685. sz. kérdésre.) Látatlanban egy kazal köb-tartalmát, s különösen sulytartalmát pontosan meghatározni nem lehet, annál is inkább, mivel a kérdésben sem a falazat magassága, sem az összerakás ideje, sem a szalma minősége megemlíttve nincs, holott ezek a körülmények a kazal köb- s szalmatartalmát nagyon lényegesen befolyásolják. De feltételezve azt, hogy a kazal falazata függélyes és a falazat magassága 3½ m. volt, köb-tartalma tehát 1785 m³-t tett, továbbá, hogy a kazal őszi szalmát tartalmazott, mely augusztus hó folyamán lett összerakva, a tüzesetig tehát már meglehetősen megülledett s így köbméterenként 75—80 kg. szalmát tartalmazhatott, akkor a kazal 1338—1428, vagyis az átlagot véve, kereken mintegy 1400 q.-t tartalmazhatott; de ha a kazal falazata felfelé esetleg keskenyült, vagy tetőzete 3 m.-nél magasabb volt, akkor meglehetősen, hogy 1200 q.-t sem tartalmazott. Ezen okokból a biztosító társaság bizonyára meg fogja követelni annak kimutatását is, hogy az illető kazal szalmája hány kereszt után származott s ha az egy kereszt után nyert szalma mennyisége ismeretes, ezen az uton az elégett szalma mennyisége sokkal pontosabban meghatározható.

Ha a szalma annak napi ára szerint volt biztosítva, a biztosító fél természetesen az ennek megfelelő kártérítést megkövetelheti, tekintetbe veendő azonban, hogy a biztosítási kötvény nem tartalmaz-e erre nézve korlátozó kikötéseket s ha ilyenek abban nem foglaltatnak és a biztosító társaság még sem hajlandó a jogosan követelhető árt a kártérítés alapjául elfogadni, ami azonban alig feltételezhető, akkor nem marad más hátra, mint a per utja.

Hensch.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal.
Az OMGE. közleményei	1747
Magyarország vizierőinek felhasználása	1747
Állattenyésztés.	
Kisgazdák panasza a községi tenyészbikák ellen	1748
Növénytermesztés.	
A kőbányai szárított sertésrágya	1749
Állategészségügy.	
Tej sterilizálásáról	1750
Levelszekrény.	1751
Vegyések.	1753
Meghívó. — Erdőtisztek özvegyeinek és árváinak segélyezése. — Halálozás. — Az olasz szerződés és a borellenőrző-bizottságok. — A komlópiacokról. — Pót-hirdetmény. — Terményszállítások a hadsereg részére. — Bor-	

Ajánlok őszi őszi borsót, őszi bükkönyt, szöszös bükkönyt.

Veszek: lóherét, luczernát, biborherét és egyéb gazdasági magvakat.

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udvari magkereskedése BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-utca 33. szám.

vásár Gyöngyösön. — Gabonarakár-szövetkezet Pozsony vármegyében. — „Koronaértékben kiszámított százalékok szakkönyve”. Szarvas-marha-díjazás. — Lódíjazások Abauj-Tornamegyében. — Az üzletszerű cseplés — ipari tevékenység. — Aratási kilátások Ausztráliában	Oldal 1753
Kereskedelem, tőzsde.	1756
Szerkesztői üzenetek.	1756

Meghívó. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgazdasági szakosztálya 1904. évi október hó 26-án (szerdán) d. u. 4 órakor a „Köztelken” ülést tart, amelynek tárgyai: 1. A szakosztály megalakulása. 2. Elnök és társelnök választása. 3. A szövetkezeti törvénytervezet tárgyalása.

Erdőtisztek özvegyeinek és árváinak segélyezése. Az Országos Erdészeti Egyesület jótékony alapítványaiából való részesedésért a bélyegtelen folyamodványok november hó 10-ig nyújtandók be az egyesület titkári hivatalánál (Budapest, V. Alkotmány-u. 6.). Segélyben részesülhetnek oly erdőtisztek és erdészeti altisztek özvegyei és árvái, kinek férje, illetőleg atyja legalább 5 évig tagja volt az egyesületnek, tagsági kötelezettségének mindenben eleget tett. Önhibájukon kívül szorult helyzetbe került erdőtisztek és altisztek is nyerhetnek hasonló feltétel mellett segélyt az erre a célra szolgáló Tisza Lajos gróf alapítványból.

Halálozás. Özv. *Girókuty* Ferenczné, szül. szakácsi *C. orba* Hermin folyó hó 15-én, életének 80-ik évében meghalt Budapesten. A boldogultnak férje, néhai *Girókuty* Ferenc nagy gyümölcsész és a régi Köztelken levő Mezőgazdasági Múzeum igazgatója volt, kinek halála után özvegye állandó kegydíjat élvezett az Országos Magyar Gazdasági Egyesülettől. Az elhunyt urnó egyike vala a jótékonyaság földi angyalainak. Áldott szívének kihülése fölött sokan könyeznek, emléket széleskörű családtagok őrizik kegyelettel. Legyen nyugalma csendes.

Az olasz szerződés és a borellenőrző bizottságok. *Tallán* Béla földmívelésügyi miniszter körrendeletet intézett a borellenőrző bizottságokhoz az ideiglenesen kötött olasz kereskedelmi szerződés dolgában. Ennek elkerülése végett, hogy a pénzügyminiszter rendelete és az 1893. évi XXIII. törvényzikké dolgában kiadott végrehajtási rendelet a hazai és külföldi borok háziasításából előállított bornak hazai termései bor gyanánt való forgalomba hozhatása tekintetében téves magyarítás kizárásával semminemű kétség ne forogjon fenn és a bortermelő közönség érdekei félreértésekből származható következmények folytán ne szenvedjenek, a következőket jegyzi meg a földmívelésügyi miniszter rendelete:

Aki háziasítás útján előállított keveréket hazai bor gyanánt akar forgalomba hozni, annak nem lesz szabad az egyezmény szerint megengedett maximális, azaz az előállítandó keverék 60 (hatvan) százalékát meghaladó mennyiségű külföldi bort a háziasításra használnia, hanem legföljebb 25 (huszonöt) százaléknyi külföldi bort és még ez esetben is a keveréket csak akkor hozhatja hazai termései bor gyanánt

vagy hazai borvidék vagy termelési hely neve és jelzése alatt forgalomba, ha a keverék hazai termései bor vagy az illető borvidék vagy hegy bora jellegének teljesen megfelel. Aki ellenben a hazai borhoz az előállítandó keverék huszonöt százalékánál nagyobb mennyiségű külföldi bort kever, az a keveréket nem fogja belföldi (hazai) termései bor gyanánt áruba bocsáthatni. Fölhívja a földmívelésügyi miniszter a borellenőrző bizottságokat, hogy az 1893. évi XXIII. törvényzikké végrehajtásáról kiadott rendeletben gyökerező köteletségénél fogva az e leirásban foglaltak ellenőrzését éberfigyelemmel gyakorolja.

Nagyon helyesnek tartjuk a földmívelésügyi miniszter eme rendeletét, amelyvel legalább is az olasz vámszerződés határai között remélhetőleg sikeresen megvédelmezi a magyar hegyi bortermelők érdekeit. A közömbös jellegű, édes, nagy szesztartalmu, de zamatnélküli olasz borok mindenestre szerfölött alkalmasak a borháziasításra és valószínű, hogy 25%-os keverékben nem fogják elnyomni a magyar borok speciális zamatját. Mi ugyan jobb szeretnők, ha az olasz borok teljesen kiküszöböltének a magyar borkereskedelemből és reméljük, hogy a jövőben a magas borvámok a magyar hegyi borok hírnevét rontó borpancsolásnak alaposan gátat fognak vetni. Addig is azonban örömmel üdvözlünk minden oly intézkedést, mely lehetőleg korlátozza a borháziasítás hátrányos következményeit és ilyennek tekintjük a földmívelésügyi miniszter fent ismertetett rendeletét.

A komlópiacokról. Okt. hó 14. A termőhelyeken fogyóban van a komló, mert az utolsó két hétben nemesak a kereskedelem vásárolt, de sörgyárosok s az angol exporteurók is. Ma-holnap egészen a piacokra helyeződik át a forgalom. Amerika még nem bír liferálni, így minden európai komlóra szükség van. Nürnbergi árak: I. o. 160, II. o. 150, III. 140 márká; saazi árak: I. o. 275, II. o. 240, III. o. 220 korona, mind 50 kilónként. Ugyanott a stájer-golding ára 200—212, daubaui zöld 170—177 korona. A segesvári piac nagyobbára meg van vásárolva, 100 kilónként 350—390 koronán kelt el az utolsó héten a szenterzsébeti, keresdi, réteni, bodolai uradalmi s a fehéregyházi állami komló s így az erdélyi részekben tehát eddig körülbelül 800 q. komló adatott el s hogy ezen komlóforgalmat a segesvári komlószövetkezet irányította nagyobbára — minden vonatkozásaiban szemmel látható volt. A körülbelül 100 mm. torontáli komló az okt. 6-iki lajosfalvi vásáron szintén elkelt, a körülbelül 600—800 q. bácskai komló részint a petrőcezi piacon, részint az OMGE. saazi bizományosa után kelt el. — Saazból érkezett október 15-iki hivatalos értesítés szerint a legutóbbi komlóvásári forgalom feltünően élénk volt. A hangulat éppen ez okból szilárdabb lett s az árak némileg emelkedtek. Árjegyzések 50 kg.-ként a következők: saazi 235—280, saazvidéki 230—270 korona, nürnbergi piaci áru 145—165, spálti 175—195, bádeni 145—188 márká.

Pót-hirdetmény. A f. évi október hó 19-ére Szeged, továbbá f. évi október hó 21-ére Szabadka állomásra kitűzött nyilvános ajánlati tárgyalás — miután az ezen állomásokon szükséges kenyér és zab szállítása időközben biztosított — nem fog megtartatni.

Terményszállítások a hadsereg részére. A m. kir. budapesti honvéd élelmező raktár

1905. évi önkezelési szükségletének és pedig 8000 mm. rozsra és 7600 mm. zabra szerződészerű bevásárlás útján való biztosítása céljából a m. kir. honvéd élelmező-raktárnál 1904. évi november hó 3-án d. e. 10 órakor kizárólagosan írásbeli ajánlatok elfogadása mellett nyilvános versenytárgyalás fog tartatni. Szállítási módokat, bántépenz és az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a m. kir. honvéd élelmező raktár Budapesten.

Borvásár Gyöngyösön. A „Hevesmegyei Gazdasági Egyesület” kezdeményezésére a m. kir. földmívelésügyi miniszter és Gyöngyös város támogatásával Gyöngyösön f. évi november hó 29 és 30-án borvásár tartatik, amely elé országszerte nagy érdeklődéssel néz egy a bortermelő, valamint a borkereskedő közönség. Jóllehet, hogy a borvásáron csak hevesmegyei, különösen a gyöngyös — eger — visontai borvidék termékei bocsájtatnak elárúsítás alá: mégis a minden vidékről már eleve észlelhető érdeklődés arra enged következtetni, hogy a Gyöngyösön rendezendő ezen borvásár egyike lesz az eddig tartott borvásárok leglátogatottabbjának. A borvásáron megjelenni óhajtó vidéki közönség részére a kereskedelmi miniszterium mérsékelt áru menettérti jegyeket bocsájt rendelkezésre és azt mindenki megkapja, aki ez iránybani óhaját a „Hevesmegyei Gazdasági Egyesület” titkári hivatalával akárcsak egy levelező-lapon is közli, ugyszintén az elszállásolásról is a titkári hivatal gondoskodik.

Gabonaértékesítő szövetkezetek Pozsonyban. A „Pozsonymegyei Gazdasági Egyesület” a vármegye területén szervezendő gabonaraktárak létesítése érdekében Somorján *Pálffy* Béla gróf elnöklésével értekezletet tartott, amelyen *Horváth* János, az Országos Központi Hitelszövetkezet kiküldötte behatóan ismertette az ügyet. Megjelentek az értekezleten *Apponyi* Albert gróf, *Pongrácz* Frigyes gróf, *Sághy* Gyula és az érdekeltségű sokan. Az értekezlet *Apponyi* indítványára kimondta a hitelszövetkezetekkel kapcsolatosan szervezendő gabonaraktárak létesítését. Az értekezleten megjelentek nevében *Kisfaludy* Zsigmond esperes üdvözölte *Apponyi* Amerikában kifejtett működéséért.

„Koronaértékben kiszámított százalékok szakkönyve” című matematikai munkára hivatást előfizetési felhívást *Vidor* Ede nyugd. m. kir. pénzügyi számellenőr. A könyv — melyhez *Lánczy* Leó kiváló pénzügyi szakemberünk iri meleghangú ajánló előszót — 4 részre oszlik. Az I. rész az általános százalékszámítást tartalmazza, 0,5—100%-ig; a II. rész a napi kamatok táblázatát, 3—10%-ig; a III. rész a) fejezete a Magyarországon érvényben levő fokozatos bélyeg- és százalékos jog- és egyenértékű illeteket, a b) fejezet pedig a különböző adónemek kivetéséhez szükséges táblázatokat. A IV. rész végül az aranyforintok és különböző idegen pénznemeknek koronaértékre való átszámítását. A könyvet tehát kitünően használják mindazon hivatalok, pénztintézetek és uradalmi központok, ahol a kamatszámítások és az illetek kivonása sok munkát okoznak és azért e kiváló gondolat és könnyen áttekinthetőleg összeállított művet mi is ajánljuk a közönség figyelmébe. A 480 negyedréti oldalra terjedő

Gyar: NYERGES-UJFALU (Esztergom.)

Hatschek: Lajos szabadalma.

Eternit-Pala

(Azbeszt-Cement-Pala).

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olesó és tűzálló tetőfedőanyag.

KÖZPONTI IRODA: ETERNIT-MŰVEK HATSCHÉK LAJOS BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 33.

Sürgőnyczim: Eternit Budapest. Telefon 12—92.

Kimerítő értesítés!

könyv elő
1905. év
küldetni.

Kitű
zetközi kiá
kiállítók
csarnok-E
(Törökbec
kemérvidek
Gyümölcs
Kanizsa),
Vilmos (Se
Ezüstérme
kemét), a
nagybocsk
érmet nye
gazdasági
alma-verse
díjat nyer
gyümölcsés
keztében r

Szar
Gazdasági
jutalmazás
minőségén
ügyi m. ki
1904. évi
Nyitra-Rud
összes díj
400 korona
nek részt p
tenyésztők
jutalmaztat
lett a hely

Az ü
ség. Egy l
a cséplőgé
egyáltalába

Buza

Rozs

Tengeri

Zab

könyv előfizetési ára 10, bolli ára 12 K. és 1905. év folyamán fog a megrendelőknek megküldetni.

Kitüntetett kiállítók. A düsseldorfi nemzetközi kiállításon aranyérmert nyertek a magyar kiállítók sorából a Magyar Gazdák Vásárcsarnok-Ellátó Szövetkezete, *Rohonczy Gida* (Törökbecse). Diszoklevelet nyertek a *Kecskeméti Gazdasági Egyesület*, a *Bajai Gyümölcsészeti Egyesület*, *Bednárz Károly* (Ó-Kanizsa), *Mokry Sámuel* (Csorvás), *Löv V. Vilmos* (Segesvár), *Krammer Frigyes* (Beszterce). Ezüstérmert nyertek: *Mathiasz János* (Kecskemét), a *kolozsvári gazdasági tanintézet*, a *nagybocskói állami kertmunkás-iskola*. Bronzérmert nyertek: *Rohonczy Gida*, a *kolozsvári gazdasági tanintézet*, *Koronghy Gyula*. A kalvill-alma-versenyen 122 pályázó közül a második díjat nyerte meg *Forster Géza* Zomborból. A gyümölcsészeti kormánybiztos föllebezése következtében még néhány kitüntetés függőben van.

Szarvasmarha-díjazás. A Nyitra- és Zala megyei Gazdasági Egyesület a szorgalom és igyekezet jutalmazása, valamint a szarvasmarha-állomány minőségének javítása céljából a földmivelésügyi m. kir. miniszterium anyagi támogatásával 1904. évi október hó 22-én d. e. 9 órakor Nyitra-Rudnón szarvasmarha-díjazást rendez. Az összes díjak állami díjak. Kiosztás alá kerül 400 korona díj. A díjazáson kisbirtokosok vehetnek részt piros-tarka szarvasmarhákkal. Nagyobb tenyésztők által kiállított állatok diszoklevéllel jutalmazhatók. A díjak bélyeges nyugta mellett a helyszínen rögtön kiűzhetők.

Az üzletszerű eséplés — ipari tevékenység. Egy legújabb elvi határozat szerint csak a cséplőgéptulajdonosok, kik saját gazdasággal egyáltalában nem bírnak, ugyszintén azok, kik

saját gazdaságukat bérbeadva, ezt nem maguk művelik és cséplőgépet kizárólag abból a célból tartanak, hogy azzal mások terményeit pénzért, vagy természetben kiszolgáltató részért kicsépljék, az 1884. évi XVII. törvény-cikk rendelkezései alá tartozó ipari tevékenységet folytatnak. Az oly cséplőgéptulajdonosok ellenben, kik saját mezei gazdaságuk termékeinek kicséplésén kívül akár pénzért, akár természetben kiszolgáltató részért idegenek termékeinek kicséplésével is foglalkoznak, csak az esetben kötelezendők iparigazolvány váltására, illetőleg gépészüknek s fűtőjüknek a betegesítő pénztárba való bejelentésére, amennyiben tulajdonuk, tehát keresetszerűleg, illetőleg iparszerűen idegenek termékeinek kicséplésére vállalkoznak.

Aratási kilátások Ausztráliában. Melbourneból jelentik, hogy az állami statisztikai hivatal becslései szerint Victoria jövő aratása nagyon kedvezőnek ígérkezik. Az emelkedés különösen a búzánál lesz feltűnő. Bevettelt összesen 2.390,400 acre (2 1/2 acre = kb. 1 hektár), ebből 2.240,400 acre van bevettve gabonával s 150,000 takarmánnyal, a tavalyi bevett terület volt 2.169,272 acre s pedig 1.968,599 gabona s 200 673 takarmány. Az állami hivatal az eredmény iránt 26,400 kérdőlapot küldött ki a búzatermesztőkhez, de csakis 63% ja válaszolt s így 37%-nak a termését csakis becslési uton állapították meg; takarmánynak szánt gabona szintén csak hozzávetőlegesen vétetett fel, mert nincs kizárva, hogy ezen vetés egy része szintén gabonának lesz learatva. Az eddigi kilátások nagyon jók, a termést 28—30 millió bushelre lehet becsülni.

Tájékoztató

a nem-okleveles gazdatisztek „gyakorlati vizsgájához” szükséges segédkönyvekre vonatkozólag.)

Alant felsorolt segédkönyvek azért szükségesek, hogy a vizsgázó ezeket figyelmesen átolvasva és áttanulmányozva, gyakorlati ismereteit kiegészítve, kikerekítve, az újabb gazdasági vívmányokkal is megismerkedjék.

A) Növénytermesztési szempontból.

Általános és különleges növénytermesztés. Két kötet. Irta: *Cserhádi Sándor*

I-ső kötet: *Általános növénytermesztés* (ennek különösen talajmivelési és trágyázási része fontos) 9—K.
II-dik kötet: *Különleges növénytermesztés.* 9—K.

Rét- és legelőmivelés.

A füfélé takarmánynövények és természetük. Irta: *Szilassy Zoltán* 4—K.

B) Az állattenyésztés szempontjából.

Általános állattenyésztés. Irta: *Tormay Béla* 6—K.
Takarmányozás. Irta: *Cselkó-Kosztány* 4—K.

Lótenyésztésre:

A ló és annak tenyésztése. Irta: *Kovácsy-Monostori* 12—K.

Szarvasmarhatenyésztésre:

Szarvasmarhatenyésztés. Irta: *Tormay Béla*. I. II. és III. rész. III. kiadás. 12—K.
Tejgazdaság. Irta: *Sierbán János*. 1—K.
Mindezen segédkönyvek megrendelhetők a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest IX., Üllői-ut 25. sz.

*) Ezen könyvjegyzék a Debreczeni Gazdasági Tanintézet újabb utasítása alapján van összeállítva.

Nemzetközi gabonapiacz 1904 október hó 14-től október 17-ig.

(Lezárva október hó 18-án déli 12 órakor.)

P i a c z :	Budapest	Bécs	Berlin	Páris	London	Liverpool	Braila	New-York	Chicago	Buenos-Ayres
Október hó:	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
Október hó:	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
E F F E K T I V Á R A K										
Buza:	21.40 — 20.10	22.80 — 22.40	21.36 — 21.24	20.49 — 22.33	20.49 — 20.66	—	18.62 — 18.62	21.90 — 21.34	20.45 — 20.06	14.79 — 15.00
Ross:	15.50 — 15.40	16.50 — 16.60	16.74 — 16.74	15.15 — 15.20	—	—	12.40 — 12.40	—	—	—
Árpa:	15.10 — 15.00	15.50 — 15.40	—	—	—	—	11.31 — 11.31	—	—	—
Tengeri:	15.00 — 14.80	15.80 — 15.80	14.49 — 14.37	—	—	—	15.47 — 15.47	—	9.85 — 10.09	8.26 — 8.05
Zab:	14.70 — 14.60	15.10 — 15.00	16.56 — 16.38	15.11 — 15.00	—	—	—	—	—	—
H A T Á R I D Ő S Á R A K										
Buza	{Okt.—nov.—decz.	20.70	Hataridos uzlet törvényileg tiltva.	21.57	23.09	20.26	20.00	21.34	20.66	—
	{Márcz.—ápr.—máj.	21.46		22.17	23.65	—	20.32	20.73	20.42	—
Ross	{Okt.—nov.—decz.	15.52	16.95	15.58	—	—	—	—	—	—
	{Márcz.—ápr.—máj.	16.30	17.46	16.14	—	—	—	—	—	—
Tengeri	{Okt.—nov.—decz.	15.42	17.01	15.58	—	—	—	—	—	—
	{Márcz.—ápr.—máj.	16.22	17.52	16.14	—	—	—	—	—	—
Zab	{Okt.—nov.—decz.	13.86	14.25	—	11.90	12.12	—	10.90	9.46	—
	{Márcz.—ápr.—máj.	14.74	—	—	—	—	—	10.05	8.84	—
	{Okt.—nov.—decz.	13.80	14.22	—	11.76	12.01	—	11.05	9.73	—
	{Márcz.—ápr.—máj.	14.68	—	—	—	—	—	10.12	9.00	—

Terményszállítások a hadsereg részére. A cs. és kir. közöshadsereg részére szükségelt és ajánlati uton fedezetet nyerő gazdasági termékek beszerzéséről szóló hirdetményből az alábbi kivonatot közöljük:

A tárgyalás megtartatik 1904 október 24-én a budapesti cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál.

Pilis-Csabán a táborozási időszakra körülbelül 1905. évi április hótól szept. hóig 500 mm. zab.

Albert-Irsán 1905. jan. 1-től 1905. szept. 30-ig 2300 mm. zab.

Abony 1905. jan. 1-től 1905. szept. 30-ig 2300 mm. zab.

Örkény a táborozási időszakra, u. m. 1905. évi május hótól 1905. évi szept. hóig 1800 mm. zab.

Kecskemét 1905. jan. 1-től 1905. szept. 30-ig 8600 mm. zab.

Szállítási módokat, bánatpénz és az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a budapesti cs. és kir. katonai élelmezési raktár.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Budapest, 1904 október 15.

Az időjárás a lefolyt hét folyamán nagyjából borús, kezdetben esős, később ismét derült volt, mi mellett azonban a hőmérséklet némileg csökkent. A mezői munkálatok kedvezően folynak és tengeri törése a legtöbb vidéken be van fejezve. Az eredmény különböző, helyenként a várakozásnál jobb, más helyütt azonban sem minőségileg, sem mennyiségileg nem elégit ki. A vizállás ismét emelkedő. A külföldön az időjárás száraz és hűvös.

A külföldi piacokról különösebb ármegmozgalmat nem jelentenek. A forgalom mérsékelte, az árak keveset változtak és csak a tengerentúli piacok voltak szilárdabbak. New-York és Chicagóban az üzlet a megjelent kedvezőbb washingtoni hivatalos terméscélsés hatása alatt kezdetben csendes volt, a mihez a látható készletek óriási (a Brastreet's becslése szerint a múlt hét óta 4.598.000 bushell tevő) gyarapodása is hozzájárult, de később ismét szilárdabb irányzat érvényesült. Az időjárás kedvezőtelenebbre fordult, az argentinai hírek is nem elégitettek és a hozatalok is gyérebbek lettek. A prompt határidők így 8 centtel, a későbbiek 4 centtel a múlt heti zárójegyzék fölé emelkedhettek. Angliában, ahol a fogyasztás az utóbbi időben nagyobb beszerzéseket eszközölt, a vevők most tartózkodóbbak lettek és az árak is gyengültek. Franciaországban, ahol eddig szilárd volt a hangulat, ugyancsak visszaeső volt az irányzat és úgy látszik, hogy a kedélyek a terméshányt illetőleg megnyugodtak. A német piacokról csak jelentéktelen árváltozásokat közöltek és a fogyasztás is csak csekély beszerzéseket eszközölt. A többi kontinentális piacokon nyugodt irányzat mellett gyenge az üzlet.

Ezzel ellentétesen a fogyasztási viszonyok nálunk valamivel javultak, az irányzat szilárdabb és az árak is némileg emelkedtek.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza az egész hét folyamán csak mérsékelten volt kínálva és az eladók olcsóbb árajánlatok mellett nem tanúsítottak eladási hajlamot. A malmok közül kezdetben csak egyesek vettek részt az üzletben és ezek kényszerülve voltak különösen finom búzáért, melyek előnyben is részesültek, néhány fillérrel magasabb árakat fizetni. A határidőpiac alakulása és gyengébb hozatalok befolyása alatt később azonban a malmok vételkedve általánossá vált, az irányzat szilárdra fordult és élénkebb forgalom mellett az árak a múlt héthez viszonyítva 40 fillérrel emelkedtek. Az összeforgalom e héten körülbelül 190.000 mm.-t tesz ki.

Rozs ugyancsak emelkedő irányzatú volt. Az export ugyan továbbra is csak csekély érdeklődést tanúsít, de a helyi fogyasztás kereslete élénkebb volt és egyrészt a mérsékelt kínálat, másrészt az emelkedett határidőjegyzések hatása alatt az árak körülbelül 40 fillérrel javultak. Minőség szerinti budapesti paritásra 14:00-15:30 koronáig fizetnek. Nyíri származékokból is kelt el néhány ezer mm., de ezek csupán a budapesti árvizonylatban voltak elhelyezhetők.

Arpa (takarmány- és hantolási célokra) gyengén van forgalomba. A kínálat ugyan gyenge, de a kereslet is szűk keretben marad meg és az árak változatlanul tartottak maradtak. Hízalók és gyárosok 14:40-14:80 kor-ig fizettek helyben, míg erőteljes, szeszégetésre alkalmas áru 15:20 kor-ig ért el. Maláta- és sörárpák állomásokon átvéve, gyenge kínálat és egészen korlátozott helyi fogyasztási érdeklődés mellett változatlan maradt. Zab állandóan csak mérsékelten kerül a piacra, de a vételkedv is gyenge. A hét vége felé az érdeklődés

valamivel kedvezőbb és jóllehet a forgalom alig élénkült, az árak 10-20 fillérrel emelkedhettek. A javuláson főleg középminőségű áru részesedik. Szín és tisztaság szerint új árúért 13:60-14:20 K. ig, ó-zabért 14:20-14:80 K. ig jegyzünk helyben átvéve.

Tengeri kezdetben alig változott, később azonban a helyi fogyasztás és Kőbánya, valamint a vidékre való elszállítás céljaira a kereslet megélénkült és az árak fokozatosan 30 fillérrel emelkedtek. Kocsiba téve helyben 14:90-15- K. jegyzünk készpénzáron.

Napijelentés a gabonaüzletről. 1904. október 18.

Készbuza jó kínálat és élénk vételkedv mellett ma lanya irányzatú volt. Elkelt körülbelül 20.000 mm. tíz fillérrel olcsóbb árakon.

Rozs változatlan. Helyben és helybeli egyenértékre azonnal szállítva 14:90-15:20 koronáig érhető el.

Takarmányárpa ártartó, helyben és helybeli egyenértékre 14-14:80 K. ig jegyez azonnali szállításra. Szeszégetőknek alkalmas áru 15:20 koronáig ér el.

Zab nyugodt és helyben új áru 12:85-14:20 és ó-áru 14:80 K. t. ér.

Tengeri változatlan nyugodt. Helyben kocsira rakva 14:90-15:10 koronáig fizetnek.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1904. október hó 18-án. A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott közlegekből 159 szekér réti széna, 8 szekér muhar, 44 szekér zsupszalma, 11 szekér alomszalma, — takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 20 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabosbüköny, köles, stb.), 900 zsák szécska.

A forgalom élénk. Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 640-1000, muhar 900-940, zsupszalma 400-460, alomszalma 340-400, takarmányszalma —, 100 kéve tengeriszár —, egyéb takarmány 940-940, zabosbüköny 940-1120, lóhere —, luczerna 980-1000, köles —, sarju 940-940, szalmaszécska 440-480. Összes kocsiszám 241. Összes súly 289.200 kg.

Szeszüzet.

A szeszüzletben e hét elején a forgalom valamivel élénkebb volt és főleg finomított és élesztőszesz kelt el nagyobb tételekben változatlan áron.

Helybeli és vidéki egyesült szeszgyárak részéről finomított szesz adózva 156:50-157 K., adózatlanul szabad raktárra szállítva 57:50-58 K. kelt nagyban és 2-3 K. drágábban kicsinyben. Vidéki kartellen kívüli szeszfinomítók 1 K. olcsóbban ajánlanak finomított szeszt azonnali szállításra.

Élesztőszesz fedezési vételek folytán adózva 157:50 K., adózatlanul 57:50-58 K. kelt el. Denaturált szesz hordóval együtt lanya irányzat mellett 48 K. jegyeztetik nagyban.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyerszesz e héten elején élénkebben volt ajánlva és gyérebb vételkedv mellett 48-49 K. kelt ab termelő állomás. Exkontingens nyerszesz 37 K. ajánlottak.

A kontingens nyerszesz ára Budapesten 51:50-52:50 korona.

Bécs. Kontingens nyerszesz 53:40-53:60 K.

Pága. 144:75-145 K. adózott tripló és — K. adózatlan szeszért.

Budapesti heti jegyzés:

Table with columns for 'nagyban' and 'kicsinyben' and rows for 'Finomított szesz', 'Élesztőszesz', 'Nyerszesz adózva', 'Denaturált szesz'.

Az árak 10.000 literfokként hordó nélkül bérmentre, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése. 1904 október 18-án.

Lényeges árváltozás nélkül különösen almában voltak a hozatalok jelentékenyek. Szőlőből kevés friss szép árut látunk. Vaj kevesebb kerülvén már a piacra, némileg javult az irányzata.

Mai árak:

Husnemlek: marhabús 1:04 1:20 K., helybeli borjúhús 1:20-1:36 K., vidéki borjúhús 1:—1:12 K., sertésbús 1:—1:20 K., szalonna friss 1:40-1:50 K., szalonna, sózott 1:40-1:52 K., szalonna füstölt 1:50-1:60 K., szalonna, olvasztani való 0-0 K., háj 1:40-1:52 K., sertészsír 1:40-1:50 K. Bárány párja: — K. Ózhus: — korona. Juh: leszurva bőr nélkül — K. Szopós malacz dbja — K., ólított 1:20-1:80 K. kg.-kint.

Füstöltbús (vidéki) kgja 1:40-1:60 K., hazai sonka 1:60-2- K., szalámi 2-2:40 K., nyári 0-0 K.

Vad: nyul darabja 2:40-2:60 K., fogoly 100-120 fillér, fácán 3-0-0 K., szalonka 3-0-0 K. darabonként. Vaddisznó 00-00 fillér. Ózhus 0-0-0 K., szarvas és dámvad — K. kgként. Süldő: nyul 1:20-1:60 K.

Baromfi-félék: élő tyúk 2:20-3- K., rántani való csirke 0:70-0:90 K., sütni való csirke 1:20-2:40 K., kacsa, sovány 1:60-2:60 K., hizott 4-5- K., lud, hizott 10-11 K., pulyka, sovány 2-2:60 K., hizott 8-10- koronával páronként. Idei liba páronként: —, kacsa — korona.

Vágott hizott liba 1:10-1:20 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1:30-1:40 K. kg.-kint.

Tevaj: (centrifugált) 1:70-1:90 K., főzővaj 1:50-1:70 K. kgként. Tehénturó kgja 12-16 fillér.

Zöldségfélék: Burgonya (waggonáru) sárga 9-10- K., rózsás 1:640-7:20 K., kivi fehér 10-16- K. 100 mm.-kint. Fehér burgonya 0-0-0 K. Hagyma 50 kgos zsákokban zsákkal együtt 6-10 K. mm.-kint. Makói érett 10-16- K. Paradicsom: —; Sárgarépa — f., petrezselyem — f. kilónként. Zeller — K. Fejeskáposzta — K., vörös káposzta — K. 100 darabonként.

Gyümölcsfélék: szőlő: chasselas 36-40 K., Dinka 28-32 fillér, Opportun szőlő 22-24 fillér kgként. Alma, válogatott elsőrendű áru 28-40 K., másodrendű alma 16-20 K., harmadrendű apró áru 6-10 K. métermázsánként. Körte, elsőrendű 30-50 K., másodrendű 16-28 K., Birsalma — K. mm.-kint.

Méz: pergetett ákác 0:80-0:90 K., hárs 0:76-0:80 korona kgként. Gyümölcszaj 1:60-2- K. kgként, szárított gomba 2:80-3 K. kgként. Mák (kék) — f. kilónként. Sajtok: Romadour — dekagrammos téglákban — korona, grói — K. kgként.

Tojás: bácskai 86-88 K., erdélyi apróbb áru 80-80 K. ládánként (1440 drb.), apadt — K., meszes — K.

Bécsi szarvasmarhavásár.

1904. október hó 17.

Table with columns for 'Főlhajtás összege' and 'Minőség szerint' with sub-columns for 'drb' and 'kgként'. Rows include 'Hizott és legelőmarha', 'Csontozni való marha', 'Összesen', 'Eladatlan maradt', 'Szarmazási hely szerint', 'Magyarországi', 'Galic. s bukovinai', 'Oszták tartományokból', 'Összesen'.

Árak: (100 kilogrammonként elősúlyban koronaértékben fogyasztási adó nélkül.)

Table with columns for 'I. rendű', 'II. rendű', 'III. rendű' and rows for 'Magyar hizott ökör', 'Galicziai hizott ökör', 'Tarka hizott ökör', 'Bikák', 'Hizott tehén', 'Legelőmarha', 'Csontozni való marha', 'Bivaly', 'Konzerváru (selejt.)'.

Irányzat: csendes; prima és középminőségű áru ára változatlan. Prima bikák 100 kg.-ként árban 1-2 koronával emelkedtek.

Vásáron kívül közvetlenül a vágóhidra érkezett a lefolyt héten 513, a múlt vesztégyására való főlhajtás 336 darab.

Szerkesztői üzenetek.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete. A tözgerszerű zombégyökér-hulladékot legcélszerűbb lesz alomnak felhasználni. És pedig vagy a mostani földes állapotban, amidőn a marhaállást 15-20 cm. vastagon kell betéríteni és rá egy kevés szalmát hinteni, vagy pedig a földes részekről valamennyire kirostált állapotban, aminek legegyszerűbb módja, hogy az első fagy kiengedés után vasvillával a földet kiráztatja. Lehetne végül a turfás anyagot szeges dobhengerű régi cséplőgéppel szétzúzva felhasználni, de természetesen csak tavaszkor teljes kifagyás és kiszáradás után.

L. K. urnak Budapest. Kérdéseire sem a „Szerkesztői üzenetek”, sem a „Levélszekrény” rovatában kielégítő feleletet nem adhatunk. Az első kérdést illetőleg tessék meghozatni a „Pályamutatót”, mely a „Patria” könyvkereskedésében (Budapest, IX., Köztelek) megrendelhető. A betétszerkesztésre nézve pedig tessék felvilágosítást szerezni a pénzügyminiszteriumban.

Acety kézi, pózna, Acety Autom Ejjeli szá különösen nap BÁRD Budapes Andrassy-ut Árjeg Magyar kirá 169529/ A mag és 1907. évbe szállítására e Az iver később 1904. anyag és lett Bánatg november hó táranál letete Szállít tétélek, valan A pály ajánlati felhiv szakosztályán kamaránál be Ezen a és leltárbesze küldetik. Budap

a no ezen és a mive járó növe állapí délve körpó lakpé lyázn ról, e bizot saika utján földm akad gazda debb 2962

Acetylen-lámpák

kézi-, kocsí-, spritzbogen,
pózna-, asztali-, udvari-, kerti-,
istálló-

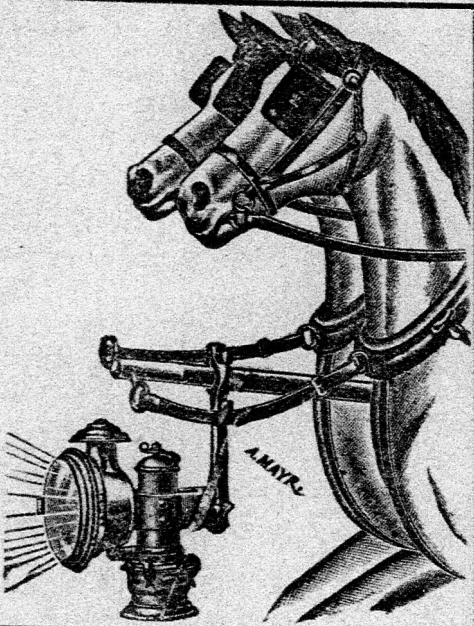
**Acetylen-lámpák,
Automobil-lámpák.**

Éjjeli szántásoknál gőzekre
különösen alkalmasak, mert
nappali fényt adnak.

BÁRDI JÓZSEF

Budapest, VI., Gyár-utca 10.

Andrássy-ut és Király-utca között.
Arjegyék ingyen.

Magyar királyi államvasutak,
169529/904. szám.

PALYÁZATI HIRDETMÉNY.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1905. évben, esetleg az 1906. és 1907. évben, évenként szükséges mintegy
1000 métermáza pépliszt (dextrin)
1600 " rézgálicz

szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az irvenként egy koronás okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1904. évi november hó 11-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda beküldendő.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag évi értékének 5%-a legkésőbb 1904. évi november hó 10-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291/96. általános szállítási feltételek, valamint az ajánlati felhívásban felsorolt különleges feltételek.

A pályázatra, valamint a szállításra vonatkozó egyéb részletes módok az ajánlati felhívásban foglaltak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál, valamint az üzletvezetőségeknél és a hazai kereskedelmi és iparkamaránál betekinthető.

Ezen ajánlati felhívás az ajánlatot tenni szándékozóknak a fent nevezett anyag- és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adat ki, vagy kívánságra postán megküldetik.

Budapest, 1904. évi október havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik)

385. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyaróvári m. kir. gazdasági akadémiánál

a növénytermelési rendes tanári tanszékre

ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen tanszék teendőinek körébe tartozik az **általános és a különleges növénytermeléstannak és a rétmíveléstannak az előadása**, az előadásokkal együtt járó **gyakorlati okmutatások tartása** és az akadémiai **növénytermelési kísérleti teleknek a kezelése**.

Ezen tanári állással a VII-ik fizetési osztályban megállapított törzsfizetés, az 1904. évi I. t.-cikk alapján engedélyezett személyi pótlék, öt évenként 200 koronával emelkedő korpótlék, évi 500 korona tandíjjátalány és évi 720 korona lakpénz.

Felhívatnak mindazok, akik erre a tanári állásra pályázni akarnak, hogy végzett tanulmányaikról, képességeikről, eddigi foglalkozásukról, szakirodalmi működésükről szóló bizonyítványokkal s rövid életrajzzal felszerelt folyamódásukat, ha állami szolgálatban állanak hivatali előjárásuk útján, egyébként pedig közvetlenül a nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi miniszter urhoz intézve a m. kir. gazdasági akadémia igazgatóságához Magyar-Óvárra küldjék be.

A pályázat beküldésének határideje október 20.

A kinevezendő köteles lesz állását azonnal, avagy a gazdasági akadémia igazgatóságától megállapítandó legrövidebb határidő alatt elfoglalni s tanári teendőit megkezdeni. Magyar-Óvár, 1904. október hó 9-én.

A m. kir. gazdasági akadémia
igazgatósága.

2662

Vesünk idei (1904. tavasz. sz.)

Raczka anya-bárányokat

lehetőleg nagyobb tenyészetekből.

WIMPFEN SIEGFRIED gróf mászlaki jószágigazgatósága
MÁSLAK, Temesmegye.

2660

Csikó-árverés.

Karátsonyi Andor gazdasági meneséből

14 darab 3 éves csikó

fog önkéntes árverés útján

folyó hó 26-án délelőtt 9 órakor

Beodrán eladatni.

2650

Hirdetéseket

felvesz

a kiadóhivatal

Budapest,

IX., Üllői-út 25.

● Raczka az idej nagy szárazság-
● nek ŐSZI TELEPÍTÉSRE

● Nemesfűz dugványait

● a régi jutányos áron ajánlja s

● árjegyzéket kívánatra küld:

● Irma nemesfűztelep

● GALGÓCZON (Nyitramegye).

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület
felügyelete alatt álló könyvkiadó vállalat
kiadásában megjelent következő

**gazdasági könyvek
leszállított áron**

kaphatók:

	kor. fill.
Cserhádi, Talajismeret	3.—
Schuska, Egyszerű gazdasági számvitel	4.50
Rodiczky, A magyar juhtenyésztés múlt és jelen irányiról	2.30
Kardos, Ház és udvarkertek berendezése	2.—
Hreblay, A baromfi hizlalása és a hizott baromfi értékesítése	1.50
Wiener, Az ujlaki uradalom üzleti berendezése	1.—

Megrendeléseknél a könyv ára és 30 fillér postadíjra a "Patria" részv.-társ. könyvkereskedésébe Budapest, IX. ker. Üllői-út 25. sz. (Köztelek) küldendő.

Előfizetési felhívás.

A LÓ ÉS TENYÉSZTÉSE

== Irták: ==

KOVÁCSY BÉLA ÉS
MONOSTORI KÁROLY

600 képpel és 16 műmelléklettel ♥ 3-ik javított és bővített kiadás
— Egy színes lótenyésztési térképpel. —

Ez a gazdakörökben előnyösen ismert és kedvelt egyetlen magyar lótenyésztési könyv most

≡ HARMADIK KIADÁSBAN ≡

van sajtó alatt és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kiadásában jelenik meg a folyó év október havában.

„A LÓ ÉS TENYÉSZTÉSE” ezen harmadik kiadásában lényeges változásokon ment keresztül. Szerzők az egész könyvet átdolgozták és azt a tudomány és gyakorlat mai állapotához képest javították, de úgy most mint az előző kiadásoknál arra törekedtek, hogy első sorban a gyakorlati gazdának tegyenek szolgálatot ezen kézikönyvvel.

Hisszük tehát, hogy Kovácsy és Monostori lótenyésztésének ezen új kiadása a magyar gazda nélkülözhetetlen könyve lesz annál is inkább, mert az valóságos kincsébányája a lótenyésztés, a lókezelés és ápolásra vonatkozó hasznos tudnivalóknak.

A sajtó alatt levő könyv tartós és díszes bekötésben fog megjelenni.

BOLTI ÁRA 15.— KORONA

lesz. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai és a „Köztelek” előfizetői azonban 12 koronával fizethetnek elő, illetve fenti kedvezményes áron rendelhetik meg.

Budapest, 1904. szeptember havában.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR
GAZDASÁGI EGYESÜLET
KÖNYVKIADÓVÁLLALATA

== Kérjük kivágni és b. aláírásával ellátva beküldeni. ==

*Az Országos Magyar Gazdasági
Egyesület Könyvkiadóvállalatánál*

BUDAPEST, IX., Üllői-út 25

*megrendelek és kérem megjelenéskor ^{ut-invéttel}
megküldeni 1 példány ^{évi számlára}*

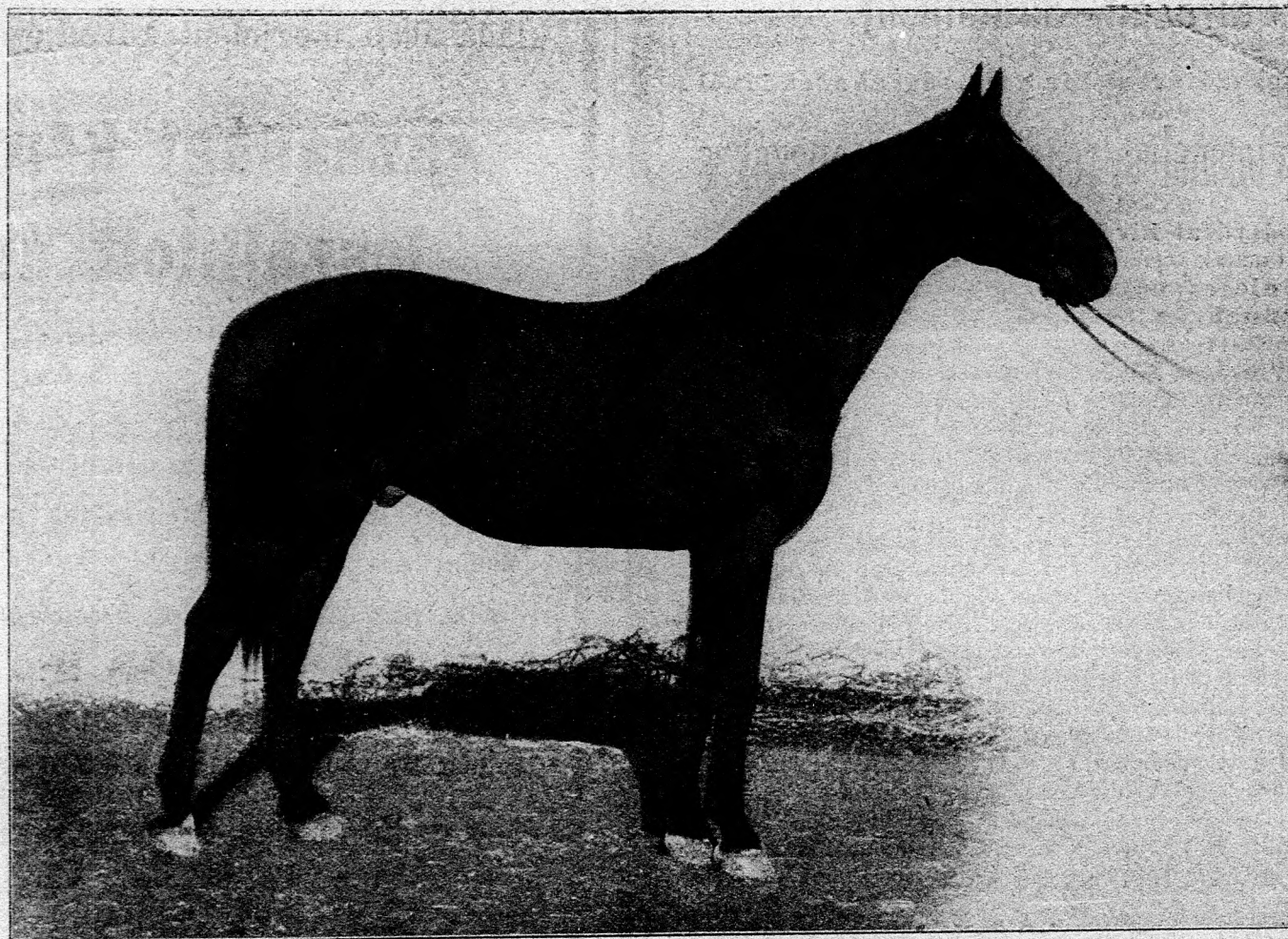
„A LÓ ÉS TENYÉSZTÉSE”

Irták: KOVÁCSY és MONOSTORI.

Kedvezményes ára bekötve 12 korona.

rontos cím.

név iláírás.

Erdélyi udv. fényképész felvétele

FURIOSO XXIII.

Mezőhegyesi törzsmén. Vil. geszt.-pej. 176 cm.
Apja: Furioso XXII. Anyja: 108 North Star III.

IV.

bér
tav
Had
tav
ben
vala
kivá
s
sége
a M

vonat-
szám
28
10
913
332
906
804
1302
409
1508
318
1002
606
1006
408
2
506
306

944 12
8 12
310 12
320 1
908 2
4 2
504 2
510 2
20 2
404 2
904 2
312 2
1902 3
516 3
1022 2
904 2
16 4
322 5
908 5
508 5
314 6
1004 6
1706 7
22 7
1008 8
1510 8
502 9
406 9
1304 9
608 10
906 10
12 10
325 11

1) Be-
kivül
2) Cs

A Mezőgazdasági Ipar-Részvénytársaság Kaposvári béruralma eladásra bocsátja, a míg a készlet tart, a következő

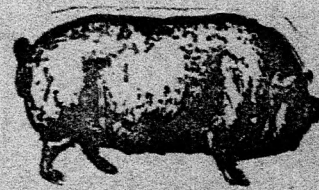
vetőmagvakat:

tavaszi zöld borsót, tavaszi takarmánybikkonyt, Closter-Hadmerslebenből a mult évben importált eredeti mag után származó tavaszi „Victoria“-borsót és Svédországból, Svalöfből a mult évben importált eredeti mag után származó „Chevalier“-vetőárpat, valamint kiváló elsőrendű minőségű vetőmag.

tenyészkansertés.

A magvakból mintákkal és minden egyéb felvilágosítással készséggel szolgál:

a Mezőgazdasági Ipar-Részvénytársaság béruralmának igazgatósága, Kaposvárott.

ÚRLREZSŐ

SERTÉSBIZOMÁNYOS

=BUDAPEST=

VIII., Bérkocsis-utca 12.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít.

Eladó birtok

Nógrádmegye, országút mellett, 4 km. a vasuttól, 1700 hold szántó, rét, szőlő és kevés erdő, mind egy darabban, igen intensív saját kezelés alatt, sok és jó gazd. épületek, modern kastély a parkban, az egész holt felszereléssel (cséplőgép) 300.000 frt.

BEYER KAROLY, BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 100.

A magy. kir. államvasutak téli menetrendje.

Érvényes 1904. október hó 1-től.

A vonatok indulása Budapestről.

Table with columns: vonatszám, óra, perc, vonat neve, Délelőtt, Délután. Lists departure times for various destinations like Trieste, Szabadka, Ruttika, Berlin, Gyulafehérvár, etc.

A nyugati pályaudvarról.

Table with columns: vonatszám, óra, perc, vonat neve, Délelőtt, Délután. Lists departure times for destinations like Bécs, Paris, London, Palota-Ujpest, etc.

A vonatok érkezése Budapestre.

Table with columns: vonatszám, óra, perc, vonat neve, Délelőtt, Délután. Lists arrival times from various destinations like Bécs, Paris, London, Palota-Ujpest, etc.

Table with columns: vonatszám, óra, perc, vonat neve, Délelőtt, Délután. Lists arrival times from destinations like Konstantin, Bukarest, Dunakeszi-Alag, etc.

1) Bezárólag november 15-ig, azontól csak Brassóig közlekedik.

1) Vasár- és ünnepnapokon bezárólag november 20-ig közlekedik.

1) Bezárólag november 15-ig, azontól csak Brassóig közlekedik.

1) Érkezik minden hétfőn és csütörtökön.

A vonatok indulása és érkezése Budapest-Józsefváros.

Table with columns: Indulás, Érkezés, Pécel. Shows departure and arrival times for Pécel.

A vonatok indulása és érkezése Buda-Császfürdő kitérő.

Table with columns: Indulás, Érkezés. Shows departure and arrival times for Buda-Császfürdő kitérő.

Elelmi szerek értékesítését eszközlik az előirt % mellett. Felvilágosítást és eseménymegnyitást V ingyenes nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonall közpénz- V elszámolás. V

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK
 ELLÁTÓ SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
 SÖRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értekesítőre elfogad: Husnemeket, füstölt húst, vadakat, szárnyasokat — élő és leölt állapotban, V tojárat, vaj, halat, burgonyát, káposztát, zöldségféléket, gyümölcsöt stb. V

Birtok-bérbeadás.

Biharmegye keleti részében fekvő 500 katasztr. hold szántó, rét, legelő és 1600 katasztr. hold erdőterületből álló **nemesi birtok**, teljesen felszerelve, előnyös feltételek mellett, több évre bérbeadó. Közlelbi értesítést ad — közvetítők ki-zárása mellett — a tulajdonos:

Száhlender Károly, Nagyváradon,
 Tisza Kálmán-tér 13. szám.

Kocsi-gyártás.
 Budapesti kovács- és kocsi gyártó-ipar-
 testület védnöksége alatt álló

Kocsi
Árucsernok-
Szövetkezet

BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 73. szám.
 Ajánl mindennemű hintőkocsit. 27

Gazdák figyelmébe!

Nincs takarmányhiány!

ha szalma és tőrékkel rendelkezik, forduljanak alulírothoz, hol mindenemű

Hirdetés.

A 4. hadtestparancsnokság területén fekvő cs. és kir. közös hadseregbeli csapatok és intézetek 1905. évi január hó 1-től szeptember hó 30-ig **kenyér- és zabszükségletének** szállítási utján való biztosítása végett a katonai élelmezési raktárnál Budapesten (VI., Lehel-utca 41. sz.) 1904. évi október hó 24-én délelőtti 10 órakor Pilis-Csaba melletti tábor, Szolnok, Czegléd, Alberti-Irsa, Abony, Örkény melletti tábor, Kecskemét, Zombor, Ujvidék állomásokra nézve, lepecsételt boríték alatt benyújtandó írásbeli ajánlatok alapján nyilvános tárgyalás fog tartatni.

A részletes feltételek az 1904. október hó 15-én lapunkban lejes szövegében megjelent „5595. számú Hirdetmény”-ben; továbbá a cs. és kir. 4. hadtest hadbiztonságánál és a budapesti és székesfehérvári cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál megtekinthető 1904. évi október hó 1-én kelt szállítási feltételek fizetében foglaltatnak.

Budapesten. 1904. évi október hó 7-én.
 A cs. és kir. katonai élelmezési raktártól, Budapesten.
 (Utánnyomás nem díjaztatik.) 2647

Egy használt, de teljesen jó karban levő SHP Robey cséplő-készlet igen olcsón eladó. Kardos B. földbírtokosnál Aranyos. Posta és vasút Emőd. 6528

Burgonya- és gyümölcseladás. Tízvegyen fehér burgonya azonosítván különböző fajta alma és körte eladó, bővebbet: Tuboly János földbírtokos. Posta, vasút. Kis-Unyom (Vas megye). 6520

Földbérletet keresek 400 holdig jó minőségű azonnali átveleire főnyom mentén, Budapeستől nem messzire. Értesítést vár Gyulay, Privigyé (Nyitra megye). 6529

Vékonyhéjú diófa-csemete, két-három méter magas, vasutállomáson feladva darabonként 80 fillérért eladó. 01 darabnál kevesebb nem szállítatik. Sa. László, Pusztaborjád, posta Kajdacs. 6530

Makón Gröf és Pinter gyógyfű- és tormatelepen 500.000 F. Mentha piperita és F. Mentha crispae gyökereit eladó. Ezre hat korona. Edes tormá kis és nagy mennyiségben. Vagonszámszára kedvezményes ár. 6527

Ajánlatok, kátfűs trappista sajtot K. 130. csémege-sajtók drb 50 fillér utávért mellett. Spöttle Antal, sajtos, Négrád-Vadkert, (Nógrád-megye). 6531

Spitzer testvérek Kis-Czell (Vas megye), ajánlanak elsőrendű 1—2 éves tarka borjúkat továbbá lekötni való tarka ökröket 3—4—5 éveket és kitünő friss fejős tarka teheneket előleges megrendeléssel.

Két szép kéthónapos nőstény fajtiszta bernáthegeyi kutya darabonként 50 koronáért kapható Hőnig Jakabnál Fornád-pusztán, u. p. Tolna-Tamási. 6525

Muraközi hidegvérű választott csikék ezidőszakra a tenyésztőknél olcsó árakért beszerezhető, közelebbit **Idősb Heinrich Mór, Csáktornya** (Muraköz), sürgőzve: **Heinrich Senior, Csáktornya.** 6491

Sertészek azonnali vagy későbbi átvételre 2391

legjobb árértékű: **LÁSZLÓ JENŐ** Bpest, V, Zoltán-u. 18.

Tenyészbikák. Törzskönyvezett, telivér, szimenthali, egy, egy és fél és két éves tenyészbikák eladók, bővebb felvilágosítással szivesen szolgál a vaskányi uradalom vaskány. 6526

Növendék és lekötni-való, vöröstarka ökröket, tinókat és üszöborjakat 1, 2, 3 és 4 évesek, elsőrendű Baranya, Tolna-azaz Bonyhádvidéki, és jármos ökröket bármikor szállításra ajánl **Neizer Antal** Dombóvár, Tolna. 2571

Egy használt, de teljesen jó karban levő SHP Robey cséplő-készlet igen olcsón eladó. Kardos B. földbírtokosnál Aranyos. Posta és vasút Emőd. 6528

Burgonya- és gyümölcseladás. Tízvegyen fehér burgonya azonosítván különböző fajta alma és körte eladó, bővebbet: Tuboly János földbírtokos. Posta, vasút. Kis-Unyom (Vas megye). 6520

Földbérletet keresek 400 holdig jó minőségű azonnali átveleire főnyom mentén, Budapeستől nem messzire. Értesítést vár Gyulay, Privigyé (Nyitra megye). 6529

Vékonyhéjú diófa-csemete, két-három méter magas, vasutállomáson feladva darabonként 80 fillérért eladó. 01 darabnál kevesebb nem szállítatik. Sa. László, Pusztaborjád, posta Kajdacs. 6530

Makón Gröf és Pinter gyógyfű- és tormatelepen 500.000 F. Mentha piperita és F. Mentha crispae gyökereit eladó. Ezre hat korona. Edes tormá kis és nagy mennyiségben. Vagonszámszára kedvezményes ár. 6527

Ajánlatok, kátfűs trappista sajtot K. 130. csémege-sajtók drb 50 fillér utávért mellett. Spöttle Antal, sajtos, Négrád-Vadkert, (Nógrád-megye). 6531

Eladó birtok. Bihar megye Árpád körzetében, tiszta magyar kőszög, a Nagy-Szalontai vasúti állomástól egy félórát távolságra. **Markovits Kálmán** örökösének volt tulajdonát képező és a parcellázás folytán fennmaradt mintegy 900—1000 hold **előrendű szántóföld 12 szobás kastélyval** mely egy 30 holdas parkban áll, egy külön kert több mint 1000 db nemes gyümölcs-fával, kitünő karban levő gazdasági épületekkel eladó. A birtok teljesen ishermentes. Bővebb felvilágosítást nyújt, Dr. Barosa János ügyvéd Rökk-Szilárd-utca S. sz. 6519

400—600 q magyar kincse **Burgonya**, verő sajtát székelyben ab Csajka állomás (Szombathely-Pinkafői vasút), jutányosan kapható. Szabó Ernő, Bucsú, (Vas megye). 6514

Keresetetik egy 84 cm. magas pej színű 4—5 éves erős csontozatu koca-ló. Ajánlatok az ár megjelöléssel. Uradalmi tisztartóság Örvényes, u. p. Arad-czímre kéretnek. 6517

Használt és új tüzmentes okmány-és pénzszekrények, valamint eredeti **WIESE FRIGYES** és **WERTHEIM F. és TÁRSA**-félt keveset használva, ajánl teg-olcsóbban a „**Budapesti pénzszekrény-raktár**”. Bpest, V., Báivány-u. 6/a. 2611

Acetylén-világítás. Legelőcsőbb világítás, leg-egyszerűbb kezelés, bárhol alkalmazható. Kedvező fizetési feltételek. — Czím: **Dénes B.** acetylénvilá-gítási telep, Budapest, VI., Váci-körút 61.

5000 beszteczel szilva, nemesített, 3 éves 2 m. magas, eladó, 100 drb 30 korona, alma, körte, kájsz n. fész barack-fák, akárcsemeték igen jutányosan. Kiváratra árjegyzéket Szabóknál, Apostag. 6483

Hevesmegyében vasutállomástól 1 1/2 órányira 400 holdas birtok 1200 [—]űvel, szép ur-lakkal jutányosan eladó. Ajánlatok a „Köztelek” kiadó-hivatalába „hevesmegyei birtok” címre küldendők.

Kertalakítások, terv és költségvetés, gyümölcs-fák, díszfák, rózsák és egyéb fa-iskolai csikkek árjegyzék szerint

PECZ ÁRMIN cs. és kir. udvari műkértész Budapest, VIII., Kálvária-tér 8. 2654

Egy mindenütt a legna-gyobb sikereket elért **szabadalmazott gyermekétáplálék előállításának engedélye kedvező feltételek mellett átadó.** Előnyben részesülnek tej-gazdaságok, gyógyszer-tár-akat vagy orvosok. Aján-latokat J. S. 5324. alatt Rudolf Mosse, Berlin S. W. továbbít. 2655

Nélkülözhetetlen a foszforsavas esontmész, tehének, ökrök, borjúk, malacok, lovak, csikók, szarvasok, őzek és a baromfiak takarmá-nyozásánál, kapható: **NEUBAUER ADOLF** mirtigya és vegyi-ipar gyárak meghatalmazottjánál **GYÖR.**

Lenmageladás. Nagys. Jankovich Bécsán Gyula buzásai gazdaságában (posta Buzsák, Somogy megye) mint-egy 100 mm. eredeti orosz len-mag után szárazsázt első tör-méű lenmag eladó, mm.-jának ára 30 korona. Megrendelések a fenti címre küldendők. 6482

5 forintért székeldünk utánvétél 3 méteres (egy férő-tőnyre elegendő) fekete, sötétkék, barna vagy szürke őszi gyapuzó-vet-maradékok

Országos Posztó-kivitei Áruház — BUDAPEST, — Rottenbiller-u. 7. 2634

Egy perpetuál gőzsajtó bérbeadó, **Szent-Ivány tanya, u. p. Nagy-Becskerek, gazdasága** által. 6243

Birtokbérlet! 645 hold buzatermő szántóföld, 100 rét, 150 legelő, lakház, gazdasági épületekkel, közel vasu-t-hoz és városhoz, tejgazdaság kultiválható, adóval együtt 8000 forintért a tulajdonostól kiadó. Komoly reflektánsnak kéze-lebbit österelethez Ber-nátnál Nagykanizsán. 2597/3

Most jelent meg! **MODERN KONYHA**

Irsa: KOVACSICS MÁTYÁS a budapesti Park Club, a párisi Hotel de la Bourse et des Ambassadeurs, a londoni Grand Hotel volt szakácsa

484 finom, exquisit étel-receptjét tartalmazza, a milyent a szokásos szakács-könyvekben hiába keresünk. **Ára diszes vászonkö-tésben 5 korona.** Megrendelhető: a „Patria” r.-t. könyvke-reskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Válogatott Máreker-féle burgonya eladó a balassa-gyarmati vasut-állomáshoz szál-litva **Somogyi Albert** pta-podluzsányi gazdaságából, u. p. B.-Gyarmat. 2650

Telettétési kereslet

Őszi legeltetéssel összekötött telettétésre megá-lapodás szerinti azonnali elvállal mintegy 100—150 db magyar esselég nyugati fajta gulya-marhat a hódorvári uradalom. Kisebb 15—20 dból álló falkák is elfogadhatnak. Megkeresések az uradalom felügyelőjéhez (Hódorvár, Győr megye) inté-zendők. 6406

Téli tartásra Őszi legeltetéssel együtt felébe elfogadók 200 egyezsű méter-másra kitünő minőségű szarvas-marhat, kiváló goná-zásról és kitünő takarmányról gondoskodással. Megkeresések **laczazi gazdaság u. p. Csepil Slavonia** intéződnők. 6434

Téli tartásra elvállalok feléből, vagy takar-mány megtérítésért 30—50 drb 2—3 éves felébe vagy farka-tinót, rendelkezem: elegendő árpaszalma, szén, répa, ten-geri szár és tengerivöl, bér-gazdaságom sziergommegyén-ben fekszik, czim a lap kiadó-hivatalában. 6522

1905. Január-februári szállításra venni szán-dékozom: 100 egyezsű méter-másra kitünő minőségű szarvas-anajuhok részére. Venni szándékozom decemberi szál-lításra 5 darab borjas, fiatal bonyhád-vidéki tiszta faj tehenet, 1 darab fiatal bikát, tiszta faj bonyhád-vidéki. A tehenek borjuzást ideje 1905. február havában legyen. Aján-latokat kérek legpontosabb ada-tokkal és feltételekkel ellátva: Holländer Jenő, Szepesudán, u. p. Szepes-Olaszi. 6521

Eladó széna. Kerekgyháza község vasúti állomáshoz szállitva az alábbi birtokokonál van széna eladó: Muraközy Jenőnél 1500 q, Zor-bory Imrénél 400 q, Kokár Ferenc és szomszédainál 800 q, több kisgazdánál együtt 500 q, a széna ára métermázsánként 9 korona, a préseltetés, a vevő költésége. Az ásvételi szives-ségűl követel a Kocsi Kereskedési Egyesület titkársága. Gazdasági Egyesület titkársága. 6542

Telettétési kereslet

Őszi legeltetéssel összekötött telettétésre megá-lapodás szerinti azonnali elvállal mintegy 100—150 db magyar esselég nyugati fajta gulya-marhat a hódorvári uradalom. Kisebb 15—20 dból álló falkák is elfogadhatnak. Megkeresések az uradalom felügyelőjéhez (Hódorvár, Győr megye) inté-zendők. 6406

Téli tartásra Őszi legeltetéssel együtt felébe elfogadók 200 egyezsű méter-másra kitünő minőségű szarvas-marhat, kiváló goná-zásról és kitünő takarmányról gondoskodással. Megkeresések **laczazi gazdaság u. p. Csepil Slavonia** intéződnők. 6434

Téli tartásra elvállalok feléből, vagy takar-mány megtérítésért 30—50 drb 2—3 éves felébe vagy farka-tinót, rendelkezem: elegendő árpaszalma, szén, répa, ten-geri szár és tengerivöl, bér-gazdaságom sziergommegyén-ben fekszik, czim a lap kiadó-hivatalában. 6522

1905. Január-februári szállításra venni szán-dékozom: 100 egyezsű méter-másra kitünő minőségű szarvas-anajuhok részére. Venni szándékozom decemberi szál-lításra 5 darab borjas, fiatal bonyhád-vidéki tiszta faj tehenet, 1 darab fiatal bikát, tiszta faj bonyhád-vidéki. A tehenek borjuzást ideje 1905. február havában legyen. Aján-latokat kérek legpontosabb ada-tokkal és feltételekkel ellátva: Holländer Jenő, Szepesudán, u. p. Szepes-Olaszi. 6521

5 forintért székeldünk utánvétél 3 méteres (egy férő-tőnyre elegendő) fekete, sötétkék, barna vagy szürke őszi gyapuzó-vet-maradékok

Országos Posztó-kivitei Áruház — BUDAPEST, — Rottenbiller-u. 7. 2634

Egy perpetuál gőzsajtó bérbeadó, **Szent-Ivány tanya, u. p. Nagy-Becskerek, gazdasága** által. 6243

Birtokbérlet! 645 hold buzatermő szántóföld, 100 rét, 150 legelő, lakház, gazdasági épületekkel, közel vasu-t-hoz és városhoz, tejgazdaság kultiválható, adóval együtt 8000 forintért a tulajdonostól kiadó. Komoly reflektánsnak kéze-lebbit österelethez Ber-nátnál Nagykanizsán. 2597/3

Most jelent meg! **MODERN KONYHA**

Irsa: KOVACSICS MÁTYÁS a budapesti Park Club, a párisi Hotel de la Bourse et des Ambassadeurs, a londoni Grand Hotel volt szakácsa

484 finom, exquisit étel-receptjét tartalmazza, a milyent a szokásos szakács-könyvekben hiába keresünk. **Ára diszes vászonkö-tésben 5 korona.** Megrendelhető: a „Patria” r.-t. könyvke-reskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Válogatott Máreker-féle burgonya eladó a balassa-gyarmati vasut-állomáshoz szál-litva **Somogyi Albert** pta-podluzsányi gazdaságából, u. p. B.-Gyarmat. 2650

Telettétési kereslet

Őszi legeltetéssel összekötött telettétésre megá-lapodás szerinti azonnali elvállal mintegy 100—150 db magyar esselég nyugati fajta gulya-marhat a hódorvári uradalom. Kisebb 15—20 dból álló falkák is elfogadhatnak. Megkeresések az uradalom felügyelőjéhez (Hódorvár, Győr megye) inté-zendők. 6406

Téli tartásra Őszi legeltetéssel együtt felébe elfogadók 200 egyezsű méter-másra kitünő minőségű szarvas-marhat, kiváló goná-zásról és kitünő takarmányról gondoskodással. Megkeresések **laczazi gazdaság u. p. Csepil Slavonia** intéződnők. 6434

Téli tartásra elvállalok feléből, vagy takar-mány megtérítésért 30—50 drb 2—3 éves felébe vagy farka-tinót, rendelkezem: elegendő árpaszalma, szén, répa, ten-geri szár és tengerivöl, bér-gazdaságom sziergommegyén-ben fekszik, czim a lap kiadó-hivatalában. 6522

1905. Január-februári szállításra venni szán-dékozom: 100 egyezsű méter-másra kitünő minőségű szarvas-anajuhok részére. Venni szándékozom decemberi szál-lításra 5 darab borjas, fiatal bonyhád-vidéki tiszta faj tehenet, 1 darab fiatal bikát, tiszta faj bonyhád-vidéki. A tehenek borjuzást ideje 1905. február havában legyen. Aján-latokat kérek legpontosabb ada-tokkal és feltételekkel ellátva: Holländer Jenő, Szepesudán, u. p. Szepes-Olaszi. 6521

Hirde-
minde
A
Elet
Bető
M
hosszabb
tal, — ill
gardaságo
azonnali b
ténendő b
gyári gaz
előnyben
lok bizony
se család
lési legény
Justus Izl
kiúldendők

900 holdas
örlyes, m
kerestetik
gyobb gaz
szolgálati b
delkozik.
tokkal ellát
vissza ne
Lajos Hed

Intéz
kerestetik,
egy nagygy
tökéletesen
sziv gazda
sen képzet
lunk. Aján
máslatokat
nem küldö
zsefé stia
Tolna-Tamá

P
rnoi állad
évi fizetés
mellett. Ce
tanintézet
lyázhát. A
veleében
résveszté
tisztartó, 6

1905. január
a mezőgazd
tökéletesen
kező gazda
magyar, n
továbbá i
feivideki b
ban. Ajánl
nyak meg
nyitványma
vissza nem
bérgazdasá

kerestetik,
hold nagy
Szlavoniába
tökéletesen
kik lehetők
és magyar
intelligens
fel. Javadal
fizetése, me
lakás, mely
pedig és é
tehtartása
kukoriczsa
nyitványma
donoshoz, ó
birtokoshoz

Ker
betöltendő
sohn Jenő
gazdasági
mólos, virá
keresztetbe
sággal bíró
dalomban e
hatnak. Jav
kérszén, 3
tízifia, 1 hol
kerti, lakás,
4 drb szarvas
tiszta jövö
egy évre. O
neje szakté
eti. Ez eset
házaspár 1
korona, lak
nyitványma
adának.

Fő
1905 január
csémege-sajt
hold erdőne
nyel való
iekola vég
6—8 évi p
való erélye
gyar és 10
ép erő és 4
kie család
kellék: 30
rona, 400
árpa, 400
ocsa, 2400
föld, 2 teh
szabad laká
nyitványma
feleszerelve
Drathomai
sághoz Dr
megye küld

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kővér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásonként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom termékei, továbbá állást keresők és adók hirdetményei vétetnek fel e kedvezményes rovatban és árban.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a hirdető címének kitételével közlünk. **KIS HIRDETÉSEK ELŐRE FIZETENDŐK.**

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Botöltendő állás

Majorgazda
hosszabb gazdasági gyakorlat, — lehetőleg beltérzés bér-gazdagságokból — kerestetik azonnali vagy január 1-én betöltendő állásra. Kik a szeszgyár-gazdaságban működtek, előnyben részesülnek. Ajánlatok bizonyítványokkal és családi állapot, kor és fizetési igény stb. megjelölésével, János Izidor, Zala-Lövő címre küldendők. 6510

Gazda.
600 holdas különálló gazdaságra erősej, megbízható majorgazda keresetlik, ki mint ilyen nagyobb gazdaságtól több évi szorgalmas bizonyítvánnyal rendelkezik. Bizonyítványokkal ellátott ajánlatok, melyek vissza nem adandók. Braun Lajos Hédráhely címzendők. 6487

Intéző gazdatiszt
kerestetik, melőbbi belépésre egy nagyobb gazdaság részére. Csak hosszabb időn át intenzív gazdaságban működő teljes képzet egyénre reflektálunk. Ajánlatok bizonyítványokkal ellátott, melyek vissza nem küldetnek. Strausz Zoltán, Zala-Tamás-i címzendők. 6509

Pályázat.
rónoki állás betöltendő, 400 kor. évi fizetés és teljes ellátás mellett. Csak az akadémiai vagy tanintézetet végzett egyén pályázhat. Az okmányok elnyerésében jártasak előnyben részesülnek. Sztraha Sándor tisztartó, Gátéren. 6508

Kerestetik
1905. január 1-étől kezdve egy a mezőgazdaság minden ágában tökéletesen jártas, nős, rendelkező gazdatiszt. Megkívánatik magyar, német és 10 nyelvet, továbbá hosszabb gyakorlati feladatok elvégzésében. Ajánlatok bizonyítványokkal és családi állapottal, melyek vissza nem küldetnek. Gáta bergazdaság Gáta, címzendők. 6533

Gazda
kerestetik, egy körülbelül 600 hold nagyraágú gazdaságra Szalavontára. Ajánlkozhatnak önálló, kipróbált gazdások, kik lehetőleg szerbül, németül és magyarul beszélnek. Csak intelligens ajánlkozó vétetik fel. Javadalmazás: 480 kor. évi fizetés, megfelelő depulátum, lakás, mely áll szoba, konyha, padlás és élelmeosztály, fűtés, tehenetartás és 1000 négyzetűző kukoricaföld. Ajánlatok bizonyítványokkal a tulajdonoshoz, dr. Jovan Sándor föld-birtokoshoz, Ruma, küldendők. 6518

Kertészi állás
betöltendő január 1-én Lőwen-sohn Jenő lellei (Somogy-m.) gazdaságában. A konyha, gyümölcs-, virág- és kereskedelmi kertészetben tökéletes jártassággal bíró egyén, kik uradalomban szolgáltak, pályázatnak. Javadalmazás 200 kor. készpénz, 22 méter gabona, 8 m. tűzifa, 1 hold tengeri föld, házi kert, lakás, 1 drb. marhatartás, 4 drb. öreg sertéstartás és kertii tisztaság jövedelmek 5 százaléka egy évre. Olyan kertész, kinek neje szakácsnő, előnyben részesül. Ez esetben a gyermektelen házaspár havonkénti bére 50 korona, lakás és kony. Bizonyítványokkal vissza nem adandók. 6475

Fő-vadász
1905. január 1-ére, egy tizen-csémánygal uradalomban 3000 hold erdőnek, két érdjégeny-nyel való kezeléséhez. Szakiskola végzettség, legalább 8-8 évi praxis, vadászokkal való erősej bűntudás, magyar és 10 nyelvi ismerete, ép erő és egészséges, lehe öleg kis család, elkerülhetetlen kellek. Évi fizetés: 600 korona, 400 kg. buza, 400 kg. árpa, 400 kg. rozs, 400 kg. csics, 2400 [?] szegődmény-föld, 2 tehenetartás, tűzifa és szabad lakás. Pályázatok bizonyítványokkal a tulajdonoshoz, Dr. Jovan Sándor tisztartóhoz Dr. Jovan Sándor, Trancsén-megye e küldendők. 6512

Azonnali
vagy újvára való belépésre fel-fogadók 1 nős kertész-se-gedés és 2 nős tehén-se-zés. Pályázni kívánók felhívásnak, hogy okmányokkal alirodhoz fordulhatnak. Szabó Ernő, Bucsú (Vas megye). 6513

Gépez-kovács
január elejére kerestetik, ki az összes gazdasági gépek kezelésében, lövészlásban és kovácsolásban teljesen járatos. Ajánlatok bizonyítványokkal és honorárius gazdaságokhoz vissza nem adandók. 6488

Számtartónak
kerestetik, január 1-ére egy szerény igényű, kis családú, egyén, ki a gazdasági könyve-lyes érte, és a gazdasági teendőkben jártas, bizonyítvány-másokkal, melyek vissza nem küldetnek Klein és Meisels Tiszadada címre küldendők. 6532

Állást keresők
Kezelőtiszti állást
keres, földműves és tejköz-gazdasági szakiskola üzletvezetői tanulmányt végzett, szerény igényű, 40 éves, nős, gyor-mektelen, 20 évi gyakorlat, övadrékképes gazdatiszt, német, esetleg előbb is. Cím a ki-adóhivatalban. 6484

Gépez-kovács
ajánlkozhat, szerény feltételek-vel, újvéri uradalomban vagy nagyobb gazdaságban, gépez-és ispani állást is elfogad. Cím: Rabasenczy András Szerencsén. 6502

Az adal
m. kir. földművesiskolát
jelen sikerrel végzett, római kath. vallású, 37 éves, nős, kis családú, 15 évi nagyobb mint-uradalomban elöltöt gyakorlat-lal, jelenleg is egy nagyobb felelősezt uradalomban van alkalmazásban. A katonai köte-lezettségének mint örmester az állami meneseknél tett ele-gőt, hol az állatnyésítés körül nagy tapasztalatokat szerzett magának. Beszéli a magyar, német és két nyelvet, az előbbi kettőt írja is. Ugy az őszes termelési ágazatokban, valamint a könyvtelben is teljes jártassággal bíró egyén, újvéri esetleg előbbi helyé-re, ispani vagy ehhez ha-sználó szerény igényű állást keres. B. L. Nomi (Négy-megye), hova a szives megke-resek kérének. 6473

Ispáni
vagy kulcsári állást keres 30 éves, nős, izr., 12 évi gyakorlatl bíró gazdaság, beszél magyarul, németül és tótul. Cím: Klein Kálmán, fegyvermei gazdaság, Fegyvernek. 6479

Szeszgyárvezető,
azonnali belépésre állást keres, a kassai szeszgyár tanfolyamot elvégzte és expansió gőzép-kezelői bizonyítvánnyal rendelkezik. A szeszgyárban több évi gyakorlatl van, érte a legújabb eljárásokhoz. Szives megkeresést a kiadóhivatalba kéres. 6500

Kertész
városonál vagy uradalomban keres alkalmazást, az összes kertészet ágában kellő jártas-sággal bír, Európa, Ázsia és Afrika nagyobb kiterjedésű kertészet-telepen működött, jelenleg konstantinápolyi föld-gazdasági tanintézet főkeresztje. Címre a kiadóhivatalban meg-tudható. 6505

Földműves-iskolát
kittünö sikerrel végzett, 3 évi gyakorlatl bíró, 29 éves, keresztény, nős, családtalan egyén, ispani, kulcsári vagy ehhez hasonló állást keres január 1-ére, kisebb gazdaság önálló kezelését is elfogadja. Józán, erősej és 10 nyelvi em-bert a gazdaság és szőlőszet-ben teljesen jártas. Jelenleg egy nagyobb grófi uradalom-ban van alkalmazva, állása fel-mondatlan. Címre a kiadóhiva-talban. 6455

Középkorú
francia kertész, a ki a kertés-zet mai kívánalmait tökéle-tesen megfelel, állást keres október elejére, hol meg-remendje a kiadóhivatal. 631

Erdézi
vagy vadász állást keres egy mórva szőlőstés, közepkorú, nős, családú egyén, ki Szalavontán Jankovics Besán Géza uradalomban tizenkilenc évig, egy dunántúli uradalomban 3 évig mint erdész működött. Utóbbi állását az uradalom el-adás miatt kénytelen elhagyni. Az erdő rendben tartása vágá-sok eszközése és kultúrában otthonos. Kittünö vadász és vad-tenyésztő valamint a ragadozó vadak kiirását és kutyadomá-sást érte. Beszéli, magyarul, németül és több szót nyelven. Cím: Skázel Wilibáld Bodajk. 6536

Földművesiskolát,
kittünö sikerrel végzett 24 éves, rómi. kath. vallású nőtlen, több évi gyakorlatl bíró kisközségi háziorvost barmarkori belé-pésre állást keres. Cím: Pecurics József, Bujá-Szent-istván. 6537

Kertész
38 éves, nős, családú, józan és szorgalmas. A kertészet minden ágában énképzett és gyakorlatl, n. m. dísz- konyha és gyümölcs kertészetben, spargás és a kony-hai zöldségek korai hajtásában birtokváltozás miatt újvéri állást kénytelen elhagyni, új-évre vagy előbb is bármely vidéki belépésre állást keres. Cím a kiadóhivatalban K. K. jellege alatt. 6535

Műkerteszt,
29 éves, nős, állást keres ura-ságoknál január elejére, ki a kertészet bármely ágában jártas ugyan konyhakertészetben és a szőlőművelésben. Tegh-házi növények kezelésében és műhasznát is alaposan érte. Szives megkeresések Kovács Lajos, uradalmi műkerteszt, Aba-Ujvár, Tornamegy. 6540

Ispáni,
kulcsári, felügyelői teendők végzésére képes, földműves és tejközgazdasági szakiskolát kit-ünöben végzett, keresztény, 24 éves, nőtlen, kellő gyakorlatl, feljött megbízható, szorgalm-as egyén, azonnali belépésre állást keres. Cím: Sz. S. G. Jászlady, IV. ker., 1405. sz. 6541

Intéző tiszti
ajánlkozok 20 évi gyakorlatl, mely időt nagyobb gazdaságok-ban töltötte, szerény igényű, kis családú. Szives megke-reseket kér **Gazdasági in-téző** cím alatt Pécel, Pest-megye, poste restante. 6440

A gróf
Estereházy-féle földműves iskolát több, részben a katonas-zarozáson már tullevő növend-ékek végzi, kiknek egy része felelős is. Mindannyi egyzerül földműves, ki a gazdaság és szőlőművelés minden ágában jártas. Ezeket igénybe vennei óhajtok forduljanak a bér megjelölése mellett az iskola igazgatóságához Csák-várra. 6500

Földművelőskolát
jó sikerrel végzett, 27 éves, rómi. kath. vallású, nőtlen egyén, ki 2 éven át egy nagyobb ura-dalomban mint kulcsár alkalmazva van, a magyar és 42 nyelvet szóban és írásban bírja, kulcsári, magtárosi vagy majorgazdál állást keres újvéri belé-pésre. Egyben kötött gazdaság-hoz tartozó összes kerégyártó munkákat is magára vállalná, úgy javítást, mint újat, az ura-dalmi szerzemények szives megkereséseket e lap kiadóhivatal-ba kér. 6473

Számtartói
állást keres, gazdasági tanin-tyezetet végzett, nyolcz évi gyakorlatl bíró, 28 éves, nőtlen, izr. vallású egyén, úgy a helyő mint kitéves gazdaság-összes ágának kezelésében valamint a kettős könyvtelben teljesen jártas. Állást újkorok, esetleg korábban foglalhat el. Cím a kiadóhivatalban. 6504

Ispáni
vagy segédtiszti állást keres nőtlen, 25 éves, izr. ember, kinek 7 évi gyakorlatl van, nagy alföldi gazdaságból, úgy kitéves mint helyő gazdaságban teljes jártassággal bír, az állás december vagy január 1-én elfoglalható. Szives megke-reseket Horvák Gergely örmester urnál Békés-Gyula. 6495

Gazdatiszt
állásban, 38 éves, nős, hosszú éves bizonyítványokkal a szeszgyár, gazdaságokból, a répa- és burgonyatermesztés, hizálás és tejközgazdaság ter-veljes jártassággal, kívánja állá-sát mint intéző vagy ispani 1905. január 1-ével, esetleg hamarabb változtatni. Szives megkeresést L. M. alatt a lap kiadóhivatalba. 6534

Gépez-kovács,
ki malomban és gazdaságban mint gépez huzamosabb idő óta alkalmazva volt, igen jó bizonyítványokkal január 1-ére állást keres. Cím: Dr. Páffy Budapest, Baross-tér 4. 6539

Gazdasági
hivatalnok elsőrangú bizo-nyítványokkal és referenciákkal, 34 éves, nős, övadrékképes. A kőeres mint ispani vagy intéző egy uradalmi vagy na-gyobb birtoknál. Készvételök 200-500 koronás díjazatnak. Discretio mindenesetre. Meg-keresések „Ispán 24” alatt Haasenstein és Vogler czégghez Budapest, Dorottya-utca 9. kérének. 2864

Okleveles tehén-gazda (sárvári) tejközgazdasági iskolát végzett, ki szakmáját alaposan érte, a gazdasági munkáiban tökéletesen jártas, 37 éves, állást keres, Cím a ki-adóhivatalban „Szorgalom és erély” jelge alatt.

Kertész
munkaszerető, nős, gyer-mektelen, jó bizonyítványokkal, érte a díszkertészet, szőlőszet, gyümölcsészet és fáskolákze-lés minden ágát, valamint min-den korai termény előállítását, miről a legjobb bizonyítványok tanu-sítanak, állást keres no-venber 1-én, kedőbbi helyé-re, belépésre. Címre e lap kiadó-hivatalában. 6476

Állást keres
egy intelligens rómi. kath. katonaviselőt, 26 éves, nős, egy gyermek apja, ura-dalmi mint kulcsár vagy vad-er vagy hasonló állásra pályá-zik, beszéli magyarul, németül, horvátul, szerbül. Cím: Androsky Ferencz, B. Szent-Tamás 635. 6472

Kezelőtiszti
vagy számtartói állást keres, barmarkori belépésre hasonló-áságokban 3-ik éve működő, 25 éves izr. vallású, nős, gyer-mektelen, badmentes, minősített gazdatiszt, kereskedelmi akadémiai értelettségű, magyar, német és román nyelvismerettel, szép kézírással, lehetőleg román vidéken, szerény igények mellett állást megkeresések „B. L.”-Uj-Sz-Anna, Arad-keretnek. 6398

Gépez géplakatos
34 éves nős, 12 évi uradalmi gyakorlatl, bir, vizsgázott, lecsomhat, konzervatóros, stabil, tel fon, villanyreparáló, intenzívben gazdaságokhoz tar-tozó mindennemű munkáep k javítását, benzintmótor kezelését tökéletesen érte, amiről nagyobb gazdaságokból jó bizonyít-ványokkal rendelkezik, újvéri uradalmi állást keres. Cím: Aschenbrenner Pál, Budapest, Hlász-utca 7. 6493

Vadász,
ki szaksziszagát végzett, fáskola és faszán tenyésztést úgy magyar mint angol mód szerint teljesen érte, a költő kenneleket maga állítja fel, állást keres. Címre a kiadóhivatalban. 6539

A nagy-szent-miklósi (Tornalí vármegye) m. kir. földművelőskolánál a f. tanévét több oly nőtlen és családú, kevése igényű, szorgalmas jó magvasiellőt egyén végzi, kik nagyon alkalmasak arra, hogy valamely gazdaságban vagy uradalomban a barmark-gazdál, kulcsári, raktárosi vagy munkafelügyelői állást méltón betöltsék, kisebb gazdaságban önálló állásra is alkalmazhatók; az állást azonnali is elfoglalhat-ják. Megkeresésre e teljesen megbízható egyénre fel-fogadá-sára nézve az ajánlatot kérszere-gel megteszi a fenti m. kir. földművelőskola igazgatósága. 6388

Okleveles
gazdász és szőlész, nőtlen, tehe-nészetben, hizálásban is jártas, kezelői vagy segédtiszti állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 6544

Állatok
Ajánlok
elsőrendű vöröstarka 1-2 éves tinó- és üszőborjakat továbbá lekötni vagy járomba való tarka ökröket bármilyen mennyiség szállítására vállalkozom. 2945

Weiler Gáspár
0-hid (Zalamegye).

Igen szép, válogatott vör-östarka simmenthali jel-legű 1-2-3 éves

növendék ökor és üszőborjakat ugyszintén legprimább le-kötnei való és

járomokreit legutányosabb áron ajánlanak:

Klein Testvérek
kle-czell kereskedők. Megrendelések egyezség szerint bármikor is elfo-gadtatnak.

Hátas ló
4-5 éves, 165 cm-nél magasabb teljesen épp, angol t. v. vagy magas f. v. megvételre keret-tik. Ajánlatok a 10 leirésével A. B. alatt e lap kiadóhivatalba kérének. 6524

Eladó
4 darab törzskönyvezett tenyész simmenthali bika, egy éven feltölték, megtekinthető Keszeghen vasút Vász, Huszár Elemér gazdaságában. 6523

Vöröstarka tinó és üsző
teljesen prima, 1-2 esztől 3 éves, nálam minden mennyiségben kapható olesz áron. Későbbi ugyszintén járom és beállítás ökrök szállít-tására vállalkozom.

Kitünő

friss fejős tehének
előleges jelentés után, nálam mindenkor megtekinthető kö-telezettség nélkül. Vevő tetszése szerint választhat.

Henrik Ignác fia Szalónak (Vasm.) 5751

Az ihárosi tejközgazdaságnál
iháros, u. p. ihárosberény, Somogy-megye, egész éven át kapható különböző kora tenyészhal 1688

Jutányosan eladó.

Százados
uj marhamérleg 1500 kgr. hordképességű, erős vaskorlással 2 1/2 méter hosszú, 1 1/2 m. széles

Uj szekér hidmérleg
4000 és 3000 kgr. horderejű százados, toló kúlylival 4 méter hosszú, 2 méter széles.

Becserélek
őcska marhamérszákát uj hidmérlegre. Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi járban tartás mellett.

DÉNES MANÓ
mérlegműszerész BUDAPEST, VII., Dohány-utca 78.

Jármas ökrök, tinók, lovak, sertések és juhok
tanács vagy használati állatok beszerzésére megbízásokat elfogad és azokat felelőséggel mellett gyorsan és jutányosan, direkt forrásokból közvetíti az Erdélyi Gazdasági Egyesült védőképeze alatt álló

Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvárt.
Szentesgyház-utca 2. az. Telefon 31.

Eladó lovak és csikók.
Lőtenyésztés felhagyása folytán eladó a Magyar-izkászi bér-gazdaságban (Veszprém, pr. Tűkevár), eladó 6 darab szép anyakoca és 15 darab külföldi koca-csikó. Választás e eladók, esetleg szarvasmarhák vagy juhokra becsereleendő. 6516

Yorkshirei tenyész-állatok
eredeti fajtisza tenyészestől, Angliából importált legmagyobb fohér faj, 8-10 hetes malacok a 25-30 korona, hasas kocák átlányra 120 fillérel kgr-ként. Tudakozódások e megrendelések Frey Károly hgt. uradalmi intézőhöz Pusztavacs, Pest-megye. 6482

Vadat vásárlók
a vadászati idény alatt nyulat, őzet, szarvas, fozánt stb. szarvasok. Kicsinyben foz. Szeged állomáson, nagyban pedig a vadászterület állomásán átvéve. Levélbeli ajánlatokat kérek Flaschner Lajos, Szeged. 6431

Baromfitenyésztési
összes tudnivalókat kittünö ismeretői Hrehaynak 33 baromfitermesztési munkája. Kapható Baromfitenyésztési be-tiszaklap szerkesztőségben Rákócziúton 1 koronáért. 6374

Mezőhegyesi
mésbirtoktól vásárolt prim 81 kilogrammas tiszta vetőbuzza nagy mennyiségben is kapható, mezőhegyesi állomásra szállítva júni-július árcban. Éllia Adolf és fia cégűnél Pécsán, Arad-megye. 14

GÖZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gőzekével

hajlandó vagyok elvállalni; épügy

mélyrigolozást szőlő-telepitésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alantí czímhez forduljanak.

WOLFF ERNŐ, BUDAPEST-KELENFÖLD.

Legújabb szerkezetű vetőgépek
 Jótállással esetleg próbavételre is szállítottnak, szint-
 egy borsajtók és szőlőszűzők,
 legkifinomultabb szerkezetű szecska-
 vágók, valamint egyéb gazda-
 ági gépek legolcsóbban és leg-
 jobban beszerezhetők.

KALLAI LAJOS
 gépgyári telepén BUDAPEST, VI. ker., Gyár-utca 50. sz.
 Kifinomult szecska-
 vágók különböző nagyságban. 58 koronától feljebb szállítottnak
 Vetőgépek kivételre ócsa árak:
 11 13 15 17 19 soros
 540.- 375.- 395.- 425.- 455.- korona
 Külön osztály benzín-
 motorokról. 2620

Nagyon ajánlható a FORMALDEHYD

a vetőmag csá-
vázására:

buza, rozs, árpa, zab, tengeri,
köles, burgonya Formaldehyd-
dal csávázva, teljesen üszög-
és rozsdamentes termést ered-
ményez;

istállóli haszná-
latra:

füledt, egészségtelen levegő
tisztítására, ugyszinté férges
(legyek stb.) teljes kipusztítá-
sára, ha az istálló falát és pad-
lózatát Formaldehyd-dal be-
mázoljuk, illetve meglocsoljuk;

állati betegségek
leküzdésére:

takonykór, lépfene, tüdőlob,
sertésvész, száj- és körömfájás,
lovak csüdsömörje, birkarüh,
borjuvérhas stb. Formaldehyd-
dal hathatósan leküzdhetők;

tejgazdaságok és
sajtgyárak hasz-
nátára:

a tej megsavanyodását és a
sajt megfeketedését a Formal-
dehyd megakadályozza és a
levegőt tisztán tartja.

Használati utasításokat, mintákat és árjegyzékeket bár-
kinek ingyen és bérmentve küldünk.

„UNION” Vegyi Ipar Részvény-Társaság
Fiume és Wien, VI., Magdalenenstr. 8.

Németország részére tessék **Hugó Blank-hoz**, Berlin W.,
Derflingerstrasse 15. fordulni.

2455 Magyarországi egyedül elárúsítók:
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest.

93.164. számhoz
XVIII./1904.

Hirdetés.

A honvéd-menház részére 1905. évi január hó 1-étől
december hó végéig szükséges

étkezési és anyagjárandósági cikkek

szállítására pályázat hirdettetik.

A szállításra vonatkozó részletes feltételek a honvéd-
menház parancsnokságnál betekintheők, az 1 koronás bélyeg-
gel ellátott, magyar nyelven szerkesztett, zárt írásbeli aján-
latok a szállítani szándékolt cikkek után esedékes 5⁰/o-al
felérő bánatpénz csatolása mellett 1904. évi október hó 28-án
délelőtt 9 óráig a honvédmenház parancsnoksághoz (IX. ker.,
Soroksári-út) benyújtandók.

Budapest, 1904. október hóban.

2659

Magyar királyi államvasutak. Igazgatóság.
133406/CI. szám.

HIRDETMEŒY.

(Viteldijkedvezmény takarmányeműekre a magyar királyi államvasutakon.)

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a takarmányhiányra való tekintettel
megengedte, hogy a magyar királyi államvasutak összes vonalain és a pécs-barcsi
vasuton, valamint a kezelésünk alatt álló baja-zombor-ujvidéki, debreczen-füzes-
abonyi, debreczen-hajdu-nánási, dunántuli, győr-veeszprém-dombóvári, keszthely vidéki,
nógrádvármegyei, szent-lőrincz-szalina-nasiczi, szlavoniai, tiszapolgár-nyiregyházi
és tiszalök-büdszent-mihályi h. é. vasutakon, továbbá a csáktornya-zágrábi (zagoria)
h. é. vasuton teljes kocsirakományokban szállítandó s a rendeltetési állomáson
tényleg leadásra kerülő és onnan tengelyen elfuvarozandó tengeri kórra - II. ki-
vételes díjszabás díjtételei, szörplétakarmányra, szörplétözleglisz-takarmány és szörplé-
korpára pedig az I. kivételes díjszabás díjtételei alkalmaztassanak.

A fuvardíj a tényleges súly, de kocsinként legalább 10000 kg.-ért fizetendő.
Ezen kedvezményes díjszámítás csak a már előzőleg közhírré tett feltételek
és módzatok, illetve a díjkedvezményre jogosító igazolási eljárás mellett igényelhető.
Budapest, 1904. évi október hó 13.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.
(Utánnomás nem díjaztatik.)

FEHÉR MIKLÓS gépgyár részv.-társ.

Budapest, V-ik kerület, Külső Váci-ut 80-ik szám.

Ajánlja saját gyártmányu, könnyű és szilárd kivitelű, tolókeres
rendszerű **sorvető gépeit,**
melyek bármilyen talajon váltófogaskerekek kicserélése
nélkül, csupán egyszerű szabályozással minden
gabonanemhez jól használhatók.

Mindenemű gazdasági gépek.

HASZNÁLT és JAVÍTOTT
Locomobílok és gőzcséplő-gépekben
AZ ORSZÁG legnagyobb raktára

Locomobílok
és gőzcséplőgépekre
csereüzletek köttetnek.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Kedvező árak, előnyös fizetési feltételek.

Szabadalm. felső- és alsó kiömlésű

eredeti „KINCSEM” vetőgépek
kiválóan szilárd

Borsajtólók és Szőlőszűzők,

valamint minden egyéb mezőgazdasági gépek raktára

SZÜCS ÖDÖN-nél Budapest, VI., Nagymező-utca 66.

„Pátia” nyoradai részvénytársaság nyomása, az Első magyar Papírpar r.-t. papirosán, Budapest IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek.)

XIV. év

AZ O

Az országos

Nem

Egész évre 20

AZ „OM

Ülés

1904. októbe

az Ország

közzgaz

1904. évi ok

órákor a „Köz

8. sz.) első

ülésére.

1. A sz

2. Az

kereskedelmi

3. Elnö

4. A s

gyalása.

Szakosz

részrt vehetne

az Ország

mű

1904. évi okt

a „Köztelken

Tárgy

1. Jelen

eredményéről

2. Jelen

bálás eredmé

3. Moto

megvitatása.

MAGY

BUDA

Gabona o

Erőtakar

Tenyésza

Alaptők

visszaté

Prosp